
Текстовете с червен цвят – Ново предложение за изменение и допълнение на Наредбата.

Текстовете в синьо - изменение и допълнение на Наредбата, прието на заседание на групата.

Текстове които следва да се променят след Глава първа

Текст публикуван в ДВ бр. 96 от 2009 г.; попр., бр. 17 от 2010 г.; изм., бр. 101 от 2010 г.

**МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ
МИНИСТЕРСТВО НА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ
И БЛАГОУСТРОЙСТВОТО**

НАРЕДБА № Из-1971

от 29 октомври 2009 г.

**за строително-технически правила и норми за осигуряване на
безопасност при пожар**

(Обн., ДВ, бр. 96 от 2009 г.; попр., бр. 17 от 2010 г.; изм., бр. 101 от 2010 г.)

ЧАСТ ПЪРВА

ОБЩИ ИЗИСКВАНИЯ

Г л а в а п ъ р в а

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

**Чл. 1. (1) С наредбата се определят изискванията и техническите
правила и норми за осигуряване на безопасността при пожар при:**

1. планирането и застрояването на урбанизираните територии;

2. застрояването на поземлени имоти, разположени извън урбанизираните територии, в т.ч. крайпътни строежи, бензиностанции и газостанции, мотели, къмпинги, лесопаркове, защитени територии и др.;

3. проектирането и изпълнението на строежите при спазване на разпоредбите на Закона за устройство на територията (ЗУТ), в т.ч. при оразмеряването на евакуационни пътища и при евакуацията на хора, като се предвиждат мерки за тяхното безопасно и аварийно извеждане;

~~4. реконструкция, основно обновяване (реhabилитация), основен ремонт или преустройство на строежите по т. 3, както и при извършване на строителни и монтажни работи в тях, за които се изисква разрешение за строеж съгласно глава осма, раздел III от ЗУТ;~~

4. реконструкция, основно обновяване, основен ремонт или промяна предназначението на обект или част от него, както и при извършване на строителни и монтажни работи, за които се изисква разрешение за строеж съгласно глава осма, раздел III от ЗУТ.

5. поставяне на преместваеми увеселителни обекти и преместваеми обекти за търговски обслужващи дейности по чл. 56 ЗУТ, с изключение на преместваемите обекти с гъвкаво покритие.

(в ПЗР – определение за преместваеми обекти с гъвкаво покритие!)

(2) В случаите по ал. 1, т. 4, изискванията на наредбата се прилагат само по отношение изпълнението на съответните дейности, предмет на разрешението за строеж.

(3) Наредбата се прилага едновременно с изискванията на нормативните актове за обема и съдържанието на устройствените схеми и планове, правилата и нормите за устройство на територията, на нормите, правилата и техническите спецификации за проектиране и изпълнение на строежите съгласно чл. 169 ЗУТ, както и нормативните изисквания за съгласуване, одобряване, разрешаване и въвеждане на строежите в експлоатация.

(4) При осигуряване на пожарната безопасност на специални строежи по чл. 3, ал. 3 ЗУТ освен изискванията на тази наредба се прилагат и изискванията за безопасност, определени в съответните нормативни актове.

Чл. 2. (1) За осигуряване на пожарната безопасност строежът трябва да е проектиран и изпълнен по такъв начин, че в случаите на възникване на пожар:

1. да е осигурена устойчивостта на конструкцията за определен период;

2. да са предвидени мерки за ограничаване възникването и разпространяването на огъня и дима в строежа;

3. да са предвидени мерки срещу разпространяването му към съседните строежи;

4. да са осигурени условия обитателите да могат да напуснат строежа или да бъдат спасени с други средства;

5. да са създадени условия за ~~безопасен достъп~~ безопасност на спасителните екипи;

~~6. да са осигурени условия за защита на собствеността на населението.~~

(2) Осигуряването на безопасност в случай на пожар се смята за удовлетворено, когато сградата е проектирана и изпълнена при спазване на:

1. изискванията за съответните класове на функционална пожарна опасност на строежите;

2. минималната огнеустойчивост на конструктивните елементи и изискваните класове по реакция на огън за строителните продукти, както и други специфични изисквания за различните видове строежи.

Чл. 3. (1) В зависимост от функционалната пожарна опасност на строежите се проектират системи за пожароизвестяване и пожарогасене с автоматично и/или ръчно задействане съгласно приложение № 1.

ДА СЕ НАПРАВЯТ ДОПЪЛНЕНИЯ И ПРОМЕНИ

(2) Строежите в зависимост от функционалната им пожарна опасност се оборудват с пожаротехнически средства, ~~съгласно които са дадени в~~ приложение № 2.

ДА СЕ НАПРАВЯТ ДОПЪЛНЕНИЯ И ПРОМЕНИ

Чл. 4. (1) Инвестиционният проект на строежа съдържа част “Пожарна безопасност” с обхват и съдържание съгласно приложение № 3.

(2) В част “Пожарна безопасност” по ал. 1 се включват пасивните и активните мерки за защита и приетите технически решения за осигуряване на пожаробезопасната експлоатация на строежа.

Чл. 5. (1) За удовлетворяване на същественото изискване за пожарна безопасност по чл. 169, ал. 1, т. 2 ЗУТ в строежите се предвиждат и влагат продукти с оценено и удостоверено съответствие със съществените изисквания, определени с наредбите по Закона за техническите изисквания към продуктите.

(2) За осигуряване на пожарната безопасност на строежите строителните продукти от обхвата на Директива 89/106 на Съвета на Европейската общност от 21 декември 1988 г. за уеднаквяване на законите, наредбите и административните разпоредби на страните членки по отношение на строителните продукти **+ РЕГЛАМЕНТ** се придружават от документите по Наредбата за съществените изисквания към строежите и оценяване съответствието на строителните продукти (НСИСОССП), приета с Постановление № 325 на Министерския съвет от 2006 г. (обн., ДВ, бр. 106 от 2006 г.; попр., бр. 3 и 9 от 2007 г.; изм., бр. 82 от 2008 г.).

Чл. 6. **Продуктите, които законово са произведени и пуснати на пазара в държави - членки на Европейския съюз, и в Турция, или в държава -**

страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, се ползват за целите на тази наредба, когато техните характеристики осигуряват еднакво или по-високо ниво на безопасност спрямо изискванията, определени в наредбата.

За продуктите, които са законово пуснати на пазара в държави - членки на Европейския съюз и в Турция, или в държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, изискванията на наредбата се прилагат при спазване разпоредбите на Регламент (ЕО) № 764/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 9 юли 2008 година, относно установяване на процедурите, свързани с прилагането на някои национални технически правила за продукти, законно предлагани на пазара в други държави-членки, и за отмяна на Решение № 3052/95/ЕО.

Чакаме предложение от отдел „ЦИЕ”

Чл. 7. (1) Нови технически решения в инвестиционното проектиране, разработени в съответствие с изискванията на стандарти и национални нормативни актове за проектиране, се прилагат след приемането им с мотивирано решение на експертен съвет към ГДПБЗН – МВР, при условия че с тях се гарантира пожарната безопасност на строежа.

(2) В случаите по чл. 1, ал. 1, т. 4, при които няма териториална, техническа или конструктивна възможност за изпълнение на изискванията на наредбата, за осигуряване на пожарната безопасност на строежите се прилагат други активни и пасивни мерки и технически решения в инвестиционното проектиране, след постигане на съгласие между представители на възложителя, проектанта, консултанта и експертния съвет по ал. 1.

(3) Ръководствата за проектиране изработени от браншови и научни организации въз основа на изискванията на наредбата, се издават след положително становище от експертния съвет при ГДПБЗН – МВР.

Г л а в а в т о р а

КЛАСИФИКАЦИЯ НА СТРОЕЖИТЕ ПО ПОЖАРНА ОПАСНОСТ

Чл. 8. (1) За осигуряване на безопасността при въздействия от пожар, строежите или части от тях (съгласно чл. 12, ал. 1), помещенията, в зависимост от функционалната им пожарна опасност се подразделят на класове и подкласове, съгласно табл.1.

Таблица 1

Клас на функционална пожарна опасност (КФПО)	Описание	Подклас	Видове <u>строежи</u> или части от тях, (помещения) <u>съгласно чл. 137 ЗУТ</u>
Ф1	Жилищни сгради и сгради за обществено обслужване в областта на образованието, здравеопазването и социалните грижи, хотелиерството и услугите - за постоянно и временно (в т.ч. денонощно) обитаване, които се ползват от хора на различна възраст и с различно физическо състояние и в които има спални помещения	Ф1.1	Детски градини и ясли; <u>домове за деца с физически увреждания</u>; <u>домове за деца с умствена изостаналост</u>; лечебни заведения за болнична помощ, в т.ч. болници за активно лечение, за долекуване и за рехабилитация, <u>домове за хора с увреждания</u> и за временно пребиваване на хора с увреждания; амбулатории за първична или специализирана медицинска помощ, в случаите, когато включват детски консултации; центрове за спешна медицинска помощ, диспансери, домове за медико-социални грижи, диализни центрове, хосписи и др.; спални корпуси в учебно-възпитателни и социални учебно-професионални заведения с интернати и сиропиталища <u>Отпада:</u> <u>„лечебни заведения за извънболнична помощ;</u> <u>медицински центрове и</u> <u>диагностично-консултативни</u> <u>центрове;”</u>

		Ф1.2	Хотели; общежития; пансиони; спални корпуси в балнеосанаториуми и други санаториални заведения, почивни домове, казарми и др.; къмпинги; мотели
		Ф1.3	Многофамилни жилищни сгради
		Ф1.4	Еднофамилни жилищни сгради
Ф2	Сгради за обществено обслужване в областта на културата и изкуствата; сгради и съоръжения за спорт	Ф2.1	Кинозали; концертни, оперни, театрални и други подобни зали; многофункционални зали с културно-просветно предназначение; библиотеки и читалища; архивохранилища; центрове за научно-техническа информация; обществени клубове, циркови зали, спортни сгради и съоръжения с трибуни; други видове сгради с точно определен брой на посетителите в закрити помещения.
		Ф2.2	Музеи, художествени галерии, панаирни палати, танцови зали, дискотеки, казина и др.п. в закрити помещения
		Ф2.3	Основни помещения и съоръжения от подклас Ф2.1, на открито, в т.ч. преместваеми
		Ф2.4	Основни помещения и съоръжения от подклас Ф2.2, на открито

ФЗ	Сгради за обществено обслужване в областта на търговията, общественото хранене, транспорта, здравеопазването , съобщенията и услугите; сгради за административно обслужване (с помещения, в които броят на очакваните посетители е по-голям от броя на обслужвания персонал)	ФЗ.1	Търговски центрове, базари и покрити пазари, универсални и специализирани магазини
		ФЗ.2	Помещения и сгради за обществено хранене
		ФЗ.3	Приемни сгради на летища, железопътни гари, автогари, морски и речни гари, станции на въжени линии
		ФЗ.4	Помещения за посетители на сгради за административно обслужване (административни сгради, банкови и небанкови финансови институти, обслужващи сгради към производствени обекти, представителни сгради, пощи, сгради на централните и териториалните органи на изпълнителната власт, правителствени сгради, центрове за провеждане на конференции и конгреси, сгради на съда, прокуратурата и др.) и помещения за обществено обслужване в областта на услугите (сгради за битови услуги, сгради за граждански ритуали, обществени бани и сауни) и за обществено обслужване с култово и религиозно предназначение (храмове за богослужение, катедрали, църкви, параклиси, джамии, синагоги и др., крематориуми и обредни домове) с неопределен брой места за сядане, „лечебни заведения за извънболнична помощ: медицински центрове и диагностично-консултативни центрове; амбулатории за първична или специализирана медицинска помощ” .
		ФЗ.5	Физкултурно-оздравителни комплекси и спортни сгради и съоръжения без трибуни за зрители; битови помещения

Ф4	Сгради за обществено обслужване в областта на образованието и сгради за административно обслужване (сгради на централните и териториалните органи на изпълнителната власт и др.), чиито-помещения се използват в продължение на определен период през деното и в тях присъстват постоянно хора с определена възраст и физическо състояние, запознати с планировката на сградите	Ф4.1	Училища, учебно-възпитателни заведения, вкл. за следучилищни занимания, учебно-възпитателни и социални учебно-професионални заведения, колежи, висши учебни заведения, учебни заведения за повишаване на квалификацията
		Ф4.2	Сгради за административно обслужване, сгради на информационни и редакционно-издателски организации, сгради за научноизследователска дейност, комутационни, радиорелейни, телевизионни, базови и телефонни станции;
Ф5	Производствени, складови и селскостопански сгради, бензиностанции и газостанции, помещения и съоръжения с постоянен режим на работа	Ф5.1	Производствени сгради и съоръжения, производствени и лабораторни помещения, работилници; сгради на научно-експериментални бази
		Ф5.2	Складови сгради и съоръжения, паркинги, гаражи (без техническо обслужване и ремонт)
		Ф5.3	Бензиностанции и газостанции
		Ф5.4	Селскостопански сгради, без постройки със селскостопанско предназначение на допълващо застрояване в УПИ и постройки до 35 m ² в земеделски земи.

Забележка:

~~1. Видовете сгради и помещения, посочени в табл. 1, са определени в съответствие с изискванията на наредбата по чл. 137, ал. 2 ЗУТ.~~

~~2. Производствените и складовите помещения, в т.ч. лаборатории и работилници в сгради от класове на функционална пожарна опасност Ф1, Ф2, Ф3 и Ф4, се отнасят към клас Ф5.~~

Непосочените в табл. 1 съоръжения, сгради и помещения с подобно функционално предназначение като съоръжения, сгради и помещенията от класове Ф1 - Ф4, се отнасят към съответния клас.

(2) Сградите или части от тях (съгласно чл. 12, ал. 1), помещенията, откритите технологични инсталации и съоръженията от клас на функционална пожарна опасност Ф5 в зависимост от пожаро- и взривоопасните свойства на използваните, произвежданите и съхраняваните вещества и продукти, техните количества и особеностите на технологичните процеси се подразделят на категории по пожарна опасност съгласно табл. 2.

Таблица № 2

Категория по пожарна опасност	Пожарна характеристика и физико-химични свойства на получаваните, обработваните, използваните, съхраняваните и складираните вещества, материали и продукти	Вид на производствените процеси и предназначение на цеховете, технологичните инсталации, помещенията и складовете
1	2	3
Ф5А	Сгради, помещения, открити инсталации и технологични съоръжения за получаване, обработване, използване, съхраняване и складиране на: 1. Горими газове, включително втечнени горими газове 2. Течности с пламна температура, по-малка или равна на 28 °С (бензин, лигроин, ацетон, толуол, пиридин, етилов алкохол, дихлоретан, диоксан, етилбензол и др.) 3. Вещества и продукти, които се запалват или взривяват при взаимодействието им с вода или с кислород от въздуха Когато веществата по т. 1 и т. 2 са в количества, които при възможно най-тежка аварийна ситуация може да образуват експлозивни атмосфери в обем до 5 % вкл. от свободния обем на помещението, помещението се отнася към категория по пожарна опасност В.	*Цехове, инсталации, помещения и складове в които се използват метален натрий или калий, бариев перексид, алуминиева пудра и бял фосфор; *Сгради и помещения за преработка и съхраняване на радиоактивни отпадъци (РАО), съдържащи уран; *Баратни и ксантогенаторни цехове и отделения за преестерификация и поликондензация при производството на химични влакна; *Цехове, инсталации, помещения и складове за обработка, получаване и съхраняване на акрилонитрил; *Производства, свързани с употребата, получаването, съхраняването и регенерацията на серовъглерод; *Цехове и инсталации за първична обработка на нефт и газ (демулсия, стабилизация, сероочистка и др.п.); *Основни цехове за получаване на синтетичен каучук; *Водородни и ацетиленови станции; *Цехове, инсталации, помещения и складове за обработка, получаване и съхраняване на дивинил; *Цехове и инсталации за производство на ацетатна коприна; *Производства, свързани с бензинови екстракции; *Цехове и инсталации за хидриране, дестилация и газоотделяне при производството на течни горива; *Инсталации за рекулперация и ректификация на органични разтворители с пламна температура 28 °С и по-малка от 28 °С; *Технологични инсталации, помпени станции, складове за бензин, разтворители и други течности с пламна температура 28 °С и по-малка от 28 °С; *Бояджийски помещения и камери, в които като разтворител се използва леснозапалима течност;

		*Основни цехове за производство на антипиретици; *Помещения и складове за нитроцелулозни ленти; *Цехове за улавяне и разделяне на коксовия газ при коксохимичното производство и др.п. Отпада: „Помещения за зареждане и съхраняване на киселинни и алкални акумулатори” Допълва се: „Помещения за зареждане и съхраняване на киселинни и алкални акумулатори с отделяне на експлозивоопасни концентрации от водород”. „Комуникационни (транспортни) съоръжения в сградите на Ф5А”
Ф5Б	Сгради, помещения, открити инсталации и технологични съоръжения за получаване, обработване, използване, съхраняване и складиране на: 1. Течности с пламна температура от 28 до 55 °C включително (керосин, газьол, ксилол, хлорбензол, оцетна киселина, оцетен анхидрид и др.) 2. Течности, нагreti при условията на производство, получаване, обработване, използване и съхранение над пламната им температура 3. Горими прахове или летящи частици с долна експлозивна граница (ДЕГ), по-малко или равно на 65g/m³ Когато веществата по т. 1, 2 и 3 са в количества, които при възможно най-тежка аварийна ситуация може да образуват експлозивни атмосфери в обем до 5 % включително от свободния обем на помещението, помещението се отнася към категория по пожарна опасност Ф5В.	*Цехове за производство, употреба и съхраняване на целулоид, нафталин, червен фосфор, дифенил, калциев карбид, антрацен; *Цехове за получаване на въглищен прах; *Цехове, в които се отделя производствен въглищен прах; *Мелници, силози, и обслужващите ги транспортни и други съоръжения за взривоопасни прахове (брашно, захар, нишесте, соя, фуражни смеси, сenni брашна, прес-прахове, сапунени, пластмасови и други видове прахове); *Полировъчни помещения, цехове и отделения за шлифване на дърво, бакелит и други горими материали; *Помпени станции за течности с пламна температура над 28 до 55 °C включително; *Станции за промиване и изпарване на цистерни и други съдове за течности с пламна температура над 28 до 55 °C включително; *Цехове за амониено-селитреното производство; *Машинни отделения за хладилници и хладилни инсталации, други апарати, съоръжения и проводи, за производство и употреба на амоняк; *Кислородни станции и уредби; *Производство и съхраняване на сярa и други подобни продукти Допълва се: „Комуникационни (транспортни) съоръжения в сградите на Ф5Б”
Ф5В	Сгради, помещения, открити инсталации и технологични съоръжения за получаване,	*Дъскорезни, гатерни, моделиерски, тапицерски отделения, помещения за заготовка, основни и други цехове и складове на дърводобивната и

	обработване, използване, съхраняване и складиране на: 1. Течности с пламна температура, по-висока от 55 °С (анилин, асфалт, мазут, глицерин, етиленгликол, формалин, масла, креозот и др.) 2. Горими прахове или влакна летящи частици с ДЕГ, по-голяма от 65 g/m³ (прах - цинков, целулознолигнинен, ацетилцелулозен, от карбамидформалдехидна смола и др.) 3. Технологични процеси, при които обработката на продукти се извършва при температура до 180 °С включително и които не се отнасят към категория по пожарна опасност Ф5А или Ф5Б 4. Твърди горими вещества и материали 5. Негорими вещества, опаковани в горим амбалаж с изключение на такива, опаковани в чували. 6. Горими материали в насипно и пакетирано състояние Когато веществата по т. 1-6 са разположени на площ и обем, непревишаващи 10% от площта и обема на помещението, но не повече от 100 m², помещението се отнася към категория по пожарна опасност Ф5Д.	дървообработващата промишленост; *Основни и спомагателни цехове, помещения и складове на текстилната, шивашката, кожарската, кожухарската, обувната, хранително-вкусовата, тютюневата, целулозно-хартиената и полиграфическата промишленост; *Цехове за обработка на памук, лен, коноп и дървесни влакна и др.п. и складови помещенията за тяхното съхранение; *Помещения за производство, ремонт и съхранение на електронно-свързвателна техника; *Цехове за производство на ацетатни филмови ленти, CD, DVD и складове за тяхното съхранение; *Ремонтни помещения и работилници за разпределителни устройства с прекъсвачи, трансформатори и друг вид апаратура, съдържащи повече от 60 kg машинно или трансформаторно масло в едно съоръжение; *Сгради и съоръжения на огневи сушилни (за тютюн, зърно, памук и др.); *Селскостопански сгради за съхранение на груб фураж (сено, слама); *Помещения за съхраняване на зърно в насипно състояние; *Сушилни, пресуквачни и сортировъчни цехове при производството на химични влакна; *Цехове за обработка на пластмаси и на готов синтетичен каучук (отделения за сушене, рязане и опаковане); *Сгради на помпени станции за горими течности с пламна температура над 55 °С; *Сгради за ремонт, поддържане и възстановяване на железопътния подвижен състав; *Помещения за електрокари и мотокари; *Автосервиси; *Хангари и помещения за техническо обслужване и ремонт на летателна техника (самолети, хеликоптери); *Гаражи за леки и тежки моторни превозни средства Отпада: *Цехове и помещения за кристализация, грануляция, сушене, охлаждане, опаковане на амониева селитра; *Цехове с технологични инсталации, в които като гориво за производствения процес се използват газове; *Цехове и други помещения, в които като лъчисто отопление се използват газови отоплителни уреди, работещи с метан; Допълва се: „Комуникационни (транспортни) съоръжения в сградите на Ф5В”.
Ф5Г	Сгради, помещения, открити инсталации и технологични съоръжения за получаване,	*Леярни и топилни цехове, пещни отделения и помещения с контактни пещи; *Електромашинни отделения; помещения за регенерация на живак;

	обработване, използване, съхраняване и складиране на: 1. Негорими вещества и материали в горещо или нажежено състояние, при които се отделя лъчиста топлина, искри или пламък, и такива с температура на обработка, по-висока от 180 °C, които не се отнасят към категория Ф5А или Ф5Б 2. Горими течности, газове и твърди материали (прахове), които се използват като гориво при гарантирано наличие на постоянно действащ източник на запалване	*Цехове за производство на стъкло и др.п., ковачници; *Депа за парни машини; цехове за горещо валцуване на метали; *Помещения за изпитване на двигатели с вътрешно горене; *Цехове за термично обработване на метали; *Котелни помещения на газово гориво; *Котелни помещения на течна и твърдо гориво; *Ремонтни помещения и работилници за разпределителни устройства с прекъсвачи, трансформатори и друг вид апаратура, съдържащи не повече от 60 kg машинно или трансформаторно масло в едно съоръжение; *Монтажно-заваръчни цехове и др.п. Да отпадне: *Високоволтови съоръжения” Допълва се: „Комуникационни (транспортни) съоръжения в сградите на Ф5Г” ; Съоръжения за напрежение над 1000 V”
Ф5Д	Сгради, помещения, открити инсталации и технологични съоръжения за получаване, обработване, използване, съхраняване и складиране на: - негорими вещества и материали ; - горими вещества и материали в мокри технологични процеси	*Механични цехове за студена обработка на метали (с изключение на магнезиевите сплави), смесване на руда, содово производство (с изключение на пещните отделения); *Продухвателни и компресорни станции за въздух или други негорими газове; *Цехове за регенерация на киселини; *Инструментални цехове; студено щамповане и валцуване на метали; *Добиване и студена обработка на минерали, руди, сол и други негорими материали; *Цехове за мокри процеси в текстилната и хартиената промишленост; *Цехове за преработка на месо, риба, млечни продукти, плодове и зеленчуци; *Помещения за пепел и сгурия, помпени и водоприемни устройства към електростанциите, хлоратни и въгледвуокисни инсталации, водни охладителни кули, помпени станции за негорими течности; *Отделения за приготвяне и съхраняване на неорганични добавки към амониено-селитреното производство; *Отделения за съхраняване на негорими киселини и др.п. Допълва се: „Комуникационни (транспортни) съоръжения в сградите на Ф5Д”

Забележки:

1. Под „свободен обем на помещението” се разбира 80 % от неговия геометричен обем.

2. Към газовете се отнасят всички вещества, които при нормални условия имат температура на кипене, по-ниска или равна на 20 °С.

3. Мокри технологични процеси са процесите, при които горими вещества са овлажнени до степен, която не позволява възникване на горим процес.

4. Непосочените в таблица №2 сгради, помещения, технологични инсталации и съоръжения с подобна пожарна характеристика на използваните, произвежданите и съхраняваните вещества и продукти, техните количества и особеностите на технологичните процеси като сградите и помещенията от категория по пожарна опасност Ф5А – Ф5Д, се отнасят към съответната категория.

5. Помещения и сгради в които се съхраняват негорими течности в бутилирано състояние (вода, бира, безалкохолни напитки, вино и др.п.) се отнасят към категория на производство по пожарна опасност Ф5Д.

~~(3) Непосочените в табл. 2 към ал. 2 сгради, помещения, открити инсталации и технологични съоръжения за получаване, обработване, използване, съхраняване и складиране на вещества и продукти се отнасят към съответната категория по пожарна опасност в зависимост от пожарните им характеристики и физико-химични свойства.~~

~~(4) Различните части на сградата могат да се класифицират самостоятелно по клас на функционална пожарна опасност, когато са разделени с брандмауер и имат самостоятелни евакуационни изходи.~~

Глава трета

ОГНЕУСТОЙЧИВОСТ. ИЗИСКВАНИЯ КЪМ СТРОИТЕЛНИТЕ КОНСТРУКЦИИ И ЕЛЕМЕНТИ

Чл. 9. (1) Строителните конструкции и елементи се проектират с огнеустойчивост, която да удовлетворява ~~основните~~ приложимите критерии, съгласно изискванията на наредбата за ~~носимоспособност, непроницаемост и изолиращата способност.~~

(2) Носимоспособност (R) е критерий за оценка на способността на конструкцията и/или на елемент на строежа да запазва конструктивната си устойчивост (да се съпротивлява) при въздействие на огън от една или повече страни за определен период.

(3) Непроницаемост (E) е критерий за оценка на способността на елемент от конструкцията на строежа да издържа на въздействие на огън само от едната страна и при преминаването на пламъци или горещи газове да предотвратява пренасянето на огъня към неизложената страна.

(4) Изолираща способност (I) е критерий за оценка на способността на елемент от конструкцията на строежа да издържа на въздействие на огън само от едната страна и да предотвратява пренасянето на огъня и интензивното предаване на топлина от изложената към неизложената страна. Пренасянето се ограничава така, че да не се запали нито неизложената повърхност, нито който и да е материал в непосредствена близост до нея. Елементът се проектира така, че да служи като преграда срещу топлината за осигуряване на защитата на хората, които се намират близо до него.

~~(5) Допълнителните критерии за определяне на огнеустойчивостта в зависимост от вида и предназначението на строежа и/или от функциите на неговите елементи и конструкции са, както следва: излъчване (W) — способността на елемент от конструкцията на строежа да издържа на въздействие на огън само от едната страна така, че да бъде намалена вероятността за пренасяне на пожара в резултат на значителна излъчена топлина през елемента или от неизложената на огън страна към съседни материали; съпротивление при удар (M) — способността на елемент от конструкцията на строежа да издържа по време на пожар на удар от друг елемент вследствие на конструктивна повреда в него; пропускане на дим (S) — способността на елемент от конструкцията на строежа за намаляване или предотвратяване на преминаването на газове или дим от едната към другата му страна и др. Допълнителните критерии се определят с проектната документация при необходимост (когато има нормативни изисквания).~~

(5) В приложение № 4 са посочени критериите за огнеустойчивост на строителните конструкции и елементи.

Чл. 10. (1) Класификацията за огнеустойчивост на строежите (строителни елементи, конструкции и инсталации) са определени в съответствие с Решение 2000/367 на Европейската комисия (ЕК) за класификация на огнеустойчивост на строителни продукти, строежи или части от тях, изменено с Решение 2003/629/ЕК за включване на продукти за системите за димо- и топлоотвеждане, ~~и са дадени в приложение № 4.~~

(2) Огнеустойчивостта на строителните конструкции и елементи ~~може да се определя~~ ~~и~~ въз основа на резултатите от:

1. изпитвания;
2. изчисления;
3. сравнения (при използването на таблици).

(3) Определянето на проектната огнеустойчивост на строителните конструкции по ал. 2, т. 2, се извършва по нормите и методите за проектиране и изчисляване от системата стандарти “Конструктивни еврокодове”, въведени като БДС EN 1990 и национално определените към тях параметри.

(4) Класификация по огнеустойчивост на строителни конструкции и елементи по ал. 2, т. 3 е дадена в Приложение № 5.

~~(5) За класификацията по огнеустойчивост на строителните конструкции, елементи и съоръжения са използвани буквените означения „R”, „REI”, „RE”, „EI”, „E” заедно с един от периодите в min: 15, 20, 30, 45, 60, 90, 120, 180, 240 или 360.~~

Чл. 11. Елементите на строителните конструкции се проектират така, че в зависимост от функциите им, определени в проекта, да отговарят ~~едновременно~~ на изискванията на ~~един или няколко основни~~ приложимите критерии (R, E, ~~и~~ I, W) за определен период, както следва: за носещи елементи – R; за преграждащи носещи елементи – R, E и I (W), и за преграждащи неносещи елементи – E, I (W).

Чл.12. (1) Сградите или части от тях (разделени с брандмауер, изпълнен по цялата височина на сградата в непрекъснат вертикален план и които имат най-малко по един независим евакуационен път, водещ до краен евакуационен изход към околната среда на кота “терен”) се подразделят на степени на огнеустойчивост (CO) в зависимост от огнеустойчивостта на строителните им ~~конструкции и~~ конструктивни елементи, съгласно табл. 3.

(2) За осигуряване на огнеустойчивостта на строителните конструкции и елементи се използват строителни продукти за покрития (огнезащитни бои, състави, облицовки и др. под.) и технически решения в зависимост от сечението, броя на нагряваните страни и фактора на масивност на профилите.

(3) Огнеустойчивостта на носещи стоманени строителни елементи се определя, чрез носимоспособността им (R) при огнево натоварване. При

проектиране, критичната температура на стоманените елементи може да се определя в съответствие с чл. 10, ал. ~~2-или~~ 3 или се приема, както следва:

1. критична температура, равна или по-малка от 550 °С - при огнезащита на четиристранно нагривани стоманени елементи с I, 2Т и други видове отворени сечения;

2. критична температура, равна или по-малка от 520 °С - при огнезащита на четиристранно нагривани стоманени елементи с правоъгълно кухо кутиеобразно сечение на профилите;

3. критична температура, равна или по-малка от 550 °С - при огнезащита на стоманени елементи с кръгло кухо сечение на профилите;

4. критична температура, равна или по-малка от 590 °С - при огнезащита на тристранно нагривани стоманени елементи с правоъгълно кухо кутиеобразно сечение на профилите;

5. критична температура, равна или по-малка от 620 °С - при огнезащита на тристранно нагривани стоманени елементи с I, 2Т и други видове отворени сечения на профилите.

(4) Допуска се използването на пожаронезащитени стоманени конструкции за сгради, за които е допустима V степен на огнеустойчивост, както и за следните видове сгради:

1. от категория по пожарна опасност Ф5Д – без ограничения в максимално допустимата застроена площ между брандмауерите и с височина до 28 m;

2. едноетажни (и с височина до 28 m) от категория по пожарна опасност Ф5Г – с максимално допустимата застроена площ между брандмауерите 10 500 m²;

3. едноетажни (и с височина до 28 m) от категория по пожарна опасност Ф5В – с максимално допустимата застроена площ между брандмауерите 1500 m², а при осигуряване на автоматична пожарогасителна инсталация (АПГИ), площта може да бъде увеличена двукратно;

4. едноетажни (и с височина до 28 m) от класове на функционална пожарна опасност Ф1 - Ф4 – с максимално допустимата застроена площ между брандмауерите 500 m², а при осигуряване на АПГИ, площта може да бъде увеличена двукратно.

Таблица 3

Степен на огнеустойчивост на сградите	Минимална огнеустойчивост на конструктивните елементи на сградите									
	колони и рамки	външни и вътрешни носещи стени	външни и вътрешни неносещи стени	стени на евакуационни коридори и фойета	междуетажни преградни конструкции	стени на стълбища	площадки и рамена на стълбища	Покривна конструкция със защита съгласно колона 6	Покривна конструкция без защита съгласно колона 6	покривни покрития Отпада
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Критерии за огнеустойчивост	R	REI	EI	EI	REI	EI	R	R	R	
I	150	150	30	60	90	120	90	не се нормира	60	
II	120	120	30	60	60	90	60	не се нормира	45	
III	60	60	15	30	45	60	45	не се нормира	30	
IV	30	30	15	15	15	30	30	не се нормира	15	
V	Не се нормира									

Забележки:

1. Когато подземните етажи в сградите са повече от един, конструктивните елементи на подземните етажи се изпълняват с огнеустойчивост съответстваща на допустимата за сградата, но не по-ниска от изискващата се за сгради от II-ра СО.
2. Изискването за класа по реакция на огън на строителните продукти, от които са изработени конструктивните елементи, е посочено в чл. 14, ал. 10.
3. Минималните изисквания за конструктивните елементи на външните открити евакуационни стълбища са определени в чл. 51.

4. За сгради с височина до 15 m се разрешава стълбищата да бъдат изпълнени от стоманени пожарнезащитени конструкции, ако стълбищата в сградите от I до IV степен на огнеустойчивост са затворени в шахти с минимална огнеустойчивост на стените REI 120 и със защита на отворите в шахтите с врати и капаци с огнеустойчивост EI 90, изпълнени от строителни продукти с минимален клас по реакция на огън B.

5. За външни носещи и неносещи стени, вместо критериите за огнеустойчивост REI/EI се допуска използването на критериите REW/EW с определените класове по колона 3 и 4. (отдел ЦИЕ)

Чл. 13. (1) Максимално допустимата застроена площ между брандмауерите на сградите ~~от класове на функционална пожарна опасност Ф1-Ф4~~ (с изключение на сградите от КФПО Ф5), в зависимост от степента им на огнеустойчивост, броя на етажите и височината, ~~без да се изгражда автоматична ПГИ,~~ се определя съгласно табл. 4.

Таблица 4

		Максимално допустима застроена площ между брандмауерите (m ²)					
Клас на функционална пожарна опасност	Степен на огнеустойчивост	Допустим брой на надземните етажи /височина	I	II	III	IV	V
Ф 1	Ф1.1	1	6000	4500	2250	600	300
		2	3000	2250	1200	НД*	НД*
		3 до 5 включително (с височина до 28 м включително)	3000	2250	600	НД*	НД*
		над 5 (с височина до 28 м включително)	3000	2250	НД*	НД*	НД*
		с височина над 28 м (при условията на чл.313)	2200	НД*	НД*	НД*	НД*
Ф1.2	Ф1.2	1	8000	6000	3000	1600	800
		2	4000	3000	2000	800	400
		3 до 5 включително (с височина до 28 м включително)	4000	3000	1000	НД*	НД*
		над 5 (с височина до 28 м включително)	4000	3000	НД*	НД*	НД*
		с височина над 28 м	2200	НД*	НД*	НД*	НД*
Ф1.3	Ф1.3	1	4000	3000	1500	800	400
		2	2200	2000	1000	400	200
		3 до 5 включително (с височина до 28 м включително)	2200	2000	800	НД*	НД*
		над 5 (с височина до 28 м включително)	2200	2000	НД*	НД*	НД*
		с височина над 28 м	2200	НД*	НД*	НД*	НД*
Ф1.4	Ф1.4	1	4000	3000	1500	800	400
		2	2200	2000	1000	400	200
		3 до 5 включително (с височина до 28 м включително)	2200	2000	800	НД*	НД*

Ф 2	Ф2.1	над 5 (с височина до 28 м включително)	2200	2000	НД*	НД*	НД*
		с височина над 28 м	2200	НД*	НД*	НД*	НД*
		1	20000	15000	5000	1000	500
		2	10000	7500	4000	НД*	НД*
		3 до 5 включително (с височина до 28 м включително)	5000	3750	1000	НД*	НД*
		над 5 (с височина до 28 м включително)	4000	3000	НД*	НД*	НД*
		с височина над 28 м	2200	НД*	НД*	НД*	НД*
		1	4000	3000	1500	500	200
		2	2200	1500	800	НД*	НД*
		3 до 5 включително (с височина до 28 м включително)	2200	1500	400	НД*	НД*
Ф 2	Ф2.2	над 5 (с височина до 28 м включително)	2200	1500	НД*	НД*	НД*
		с височина над 28 м	2200	НД*	НД*	НД*	НД*
		-	Не се ограничава				
		1	20000	15000	5000	1000	500
		2	10000	7500	4000	500	100
		3 до 5 включително (с височина до 28 м включително)	7500	4000	1000	НД*	НД*
		над 5 (с височина до 28 м включително)	4000	3000	НД*	НД*	НД*
		с височина над 28 м	2200	НД*	НД*	НД*	НД*
		1	4000	3000	1500	600	400
		2	2200	1500	800	200	100
Ф 3	Ф3.1	3 до 5 включително (с височина до 28 м включително)	2200	1500	400	НД*	НД*
		над 5 (с височина до 28 м включително)	2200	1500	НД*	НД*	НД*
		с височина над 28 м	2200	НД*	НД*	НД*	НД*
		1	8000	3000	1500	800	400
		2	4000	1500	1000	200	НД*
		3 до 5 включително (с височина до 28 м включително)	2200	1500	500	НД*	НД*
		над 5 (с височина до 28 м включително)	2200	1500	НД*	НД*	НД*
		с височина над 28 м	2200	НД*	НД*	НД*	НД*
		1	4000	3000	1500	800	400
		2	2200	1500	1000	200	НД*
Ф 3	Ф3.2	3 до 5 включително (с височина до 28 м включително)	2200	1500	500	НД*	НД*
		над 5 (с височина до 28 м включително)	2200	1500	НД*	НД*	НД*
		с височина над 28 м	2200	НД*	НД*	НД*	НД*
		1	4000	3000	1500	800	400
		2	2200	1500	1000	200	НД*
		3 до 5 включително (с височина до 28 м включително)	2200	1500	500	НД*	НД*
		над 5 (с височина до 28 м включително)	2200	1500	НД*	НД*	НД*
		с височина над 28 м	2200	НД*	НД*	НД*	НД*
		1	4000	3000	1500	800	400
		2	2200	1500	1000	200	НД*
Ф 3	Ф3.3	3 до 5 включително (с височина до 28 м включително)	2200	1500	500	НД*	НД*
		над 5 (с височина до 28 м включително)	2200	1500	НД*	НД*	НД*
		с височина над 28 м	2200	НД*	НД*	НД*	НД*
		1	4000	3000	1500	800	400
		2	2200	1500	1000	200	НД*
		3 до 5 включително (с височина до 28 м включително)	2200	1500	500	НД*	НД*
		над 5 (с височина до 28 м включително)	2200	1500	НД*	НД*	НД*
		с височина над 28 м	2200	НД*	НД*	НД*	НД*
		1	4000	3000	1500	800	400
		2	2200	1500	1000	200	НД*
Ф 3	Ф3.4	3 до 5 включително (с височина до 28 м включително)	2200	1500	500	НД*	НД*
		над 5 (с височина до 28 м включително)	2200	1500	НД*	НД*	НД*
		с височина над 28 м	2200	НД*	НД*	НД*	НД*
		1	4000	3000	1500	800	400
		2	2200	1500	1000	200	НД*
		3 до 5 включително (с височина до 28 м включително)	2200	1500	500	НД*	НД*
		над 5 (с височина до 28 м включително)	2200	1500	НД*	НД*	НД*
		с височина над 28 м	2200	НД*	НД*	НД*	НД*
		1	4000	3000	1500	800	400
		2	2200	1500	1000	200	НД*

Ф	Ф3.5	над 5 (с височина до 28 м включително)	2200	1500	НД*	НД*	НД*
		с височина над 28 м	2200	НД*	НД*	НД*	НД*
		1	4000	3000	1500	800	400
		2	2200	1500	1000	200	НД*
		3 до 5 включително (с височина до 28 м включително)	2200	1500	500	НД*	НД*
		над 5 (с височина до 28 м включително)	2200	1500	НД*	НД*	НД*
	Ф4.1	с височина над 28 м	2200	НД*	НД*	НД*	НД*
		1	5000	4000	1500	800	200
		2	4000	3000	1000	НД*	НД*
		3 до 5 включително (с височина до 18 м включително)	3000	2000	НД*	НД*	НД*
		над 5 (с височина до 28 м включително)	2200	1500	НД*	НД*	НД*
		с височина над 28 м	2200	НД*	НД*	НД*	НД*
	Ф4.2	1	5000	4000	1500	800	200
		2	4000	3000	1000	НД*	НД*
		3 до 5 включително (с височина до 18 м включително)	3000	2000	НД*	НД*	НД*
		над 5 (с височина до 28 м включително)	2200	1500	НД*	НД*	НД*
		с височина над 28 м	2200	НД*	НД*	НД*	НД*
		1	5000	4000	1500	800	200

Забележка:

НД* - не се допуска

~~(2) (Попр., ДВ, бр. 17 от 2010 г.) Максимално допустимите застроени площи между брандмауерите (пожарен сектор) с АПГИ в зависимост от степента на огнеустойчивост и етажността на сгради от класове на функционална пожарна опасност Ф1 – Ф4 са съгласно табл. 5.~~

Приложение 1 – г-н Пламен Узунов ще даде предложение!

Таблица 5

Етажност Степен на огнеустойчивост	1	2	3-5	6-9	>10 (само за I степен на огнеустойчивост)
I, II	без ограничение	5000 m ²	4000 m ²	3000 m ²	2200 m ²
III	3000 m ²	2000 m ²	1000 m ²	-	-
IV	1500 m ²	1000 m ²	-	-	-
V	600 m ²	200 m ²	-	-	-
Метални (стоманени) незащитени	300 m ² (600 m ² при	-	-	-	-

конструкции	осигуряване на автоматична ПГИ				
-------------	--------------------------------	--	--	--	--

(3) Когато не са посочени конкретни изисквания в съответните раздели, максимално допустимата застроена площ между брандмауерите за строежи с КФПО Ф5, допустимия брой етажи и задължителна СО, на сгради от клас на функционална пожарна опасност Ф5 в зависимост от степента им на огнеустойчивост, без да се изгражда автоматична ПГИ, се определят съгласно табл. 6.

Таблица 6

(Попр., ДВ, бр. 17 от 2010 г.)

Категория по пожарна опасност	Допустим брой на етажите	Степен на огнеустойчивост	Максимално допустима застроена площ между брандмауерите на сгради, m ² :		
			едно-етажни	дву-етажни	много-етажни
Ф5А	6	I	не се ограничава	2000	2000
	1	II	5200	-	-
Ф5Б	6	I	не се ограничава		
	3	II	7800	5200	3500
Ф5В	не се ограничава	I	не се ограничава		
	6	II	10500	7800	5200
	3	III	3500	2500	2200
	1	IV	2000	-	-
	1	V	1200	-	-
	±	метални (стоманени) незащитени конструкции	1500	-	-
Ф5Г	не се ограничава	I и II	не се ограничава		
	±	метални (стоманени) незащитени конструкции	10500	-	-
Ф5Д	не се ограничава	I и II	не се ограничава		
	3	III	5200	3500	3500
	2	IV	3500	2200	-
	2	V	2200	1200	-
	не се	метални	не се ограничава		

	ограничава	(стоманени)незащитен и конструкции и	
--	------------	---	--

(4) За едноетажни сгради от клас на функционална пожарна опасност Ф5 се разрешава площите по табл. 6 да бъдат увеличени двукратно, при осигуряване на автоматична спринклерна пожарогасителна инсталация за цялата площ на сградата (независимо дали в приложение 1 към чл. 3 се изисква осигуряване на такава инсталация).

(5) Когато в сграда или части от нея (съгласно чл. 12, ал. 1) се предвиждат помещения с различен клас или подклас на функционална пожарна опасност, сградата (или частта от нея) се проектира със степен на огнеустойчивост, максимална застроена площ между брандмауерите и етажност, удовлетворяващи изискванията за функционалното предназначение на всеки от класовете (подкласовете), заемащ площ повече от 10 % от площта на всички помещения.

Глава четвърта

РЕАКЦИЯ НА ОГЪН НА СТРОИТЕЛНИТЕ ПРОДУКТИ

Чл. 14. (1) Основен показател за оценяване на степента и приноса за разпространяване на пожара и за класифициране на строителните продукти е класът по реакция на огън, който се определя въз основа на резултатите от изпитване.

(2) Строителните продукти се класифицират въз основа на реакцията им на огън в съответствие с Решение 2000/147/ЕК за одобряване на класификация за реакция на огън на строителните продукти, изменено с Решение 2003/632/ЕК за включване на класове за реакция на огън на топлоизолационни продукти за тръби, изменено с Решение 2006/751/ЕК за включване на класове за реакция на огън за изолация на електрически кабели. Класификацията на строителните продукти за покриви и покривни покрития въз основа на реакцията им на огън при въздействие на външен източник на пожар е **определена в** съответствие с Решение 2000/553/ЕК и Решение 2001/671/ЕК, изменено с Решение 2005/823/ЕК.

Може ли да се запише «в съответствие с решенията на ЕК за класификация по реакция на огън».

(3) Означенията, критериите за класификация и методите за изпитване за определяне на реакцията на огън на строителните продукти се прилагат в съответствие с решенията по ал. 2.

(4) Класификацията на строителните продукти и елементи по реакция на огън в съответствие с решенията по ал. 2 е, както следва:

1. за строителни продукти - A_1 , A_2 , B , C , D , E и F ;
2. за подови покрития - A_{fl} , A_{2fl} , B_{fl} , C_{fl} , D_{fl} , E_{fl} и F_{fl} ;
3. за изолация на електрически кабели - A_{ca} , $B1_{ca}$, $B2_{ca}$, C_{ca} , D_{ca} , E_{ca} и F_{ca} ;
4. за изолация на тръби - $A1_L$, $A2_L$, B_L , C_L , D_L , E_L и F_L ;
5. за строителни продукти за покриви и покривни покрития - $B_{roof}(t1)$, $F_{roof}(t1)$, $B_{roof}(t2)$, $F_{roof}(t2)$, $B_{roof}(t3)$, $F_{roof}(t3)$, $B_{roof}(t4)$ и $C_{roof}(t4)$.

(5) За строителните продукти и елементи от класове по реакция на огън A_2 , B , C , D и E се извършва допълнителна класификация в зависимост от интензивността на отделяне на дим и образуването на пламтящи частици или капки при горене.

(6) При класификацията на строителните продукти по реакция на огън в зависимост от приноса им за развитието на неконтролирано горене се използват следните означения:

1. клас A_1 – за негорими продукти, които нямат принос за развитието на неконтролирано горене;
2. клас A_2 - за негорими продукти с изключително ограничен принос за неконтролирано горене;
3. клас B - за трудногорими продукти с много ограничен принос за неконтролирано горене;
4. клас C - за трудногорими продукти с ограничен принос за неконтролирано горене;
5. клас D - за горими продукти с приемлив принос за неконтролирано горене;
6. клас E - за горими продукти със значителен принос към неконтролирано горене;
7. клас F - за горими продукти без определени характеристики за реакция на огън.

Отдел ЦИЕ – съгласно Решението на ЕК!

(7) Строителните продукти се класифицират допълнително в зависимост от интензивността на отделяне на дим и образуването на пламтящи частици или капки при горене и се означават със символите „s (s_1 , s_2 , s_3)” и „d (d_0 , d_1 , d_2)”, както следва:

1. с s_1 – при много ограничено отделяне на дим; с s_2 - при ограничено отделяне на дим; с s_3 - когато няма изискване за ограничаване на образуването на дим;
2. с d_0 - когато не образуват пламтящи частици или капки; с d_1 - когато пламтящите частици или капки изгасват бързо; с d_2 - когато няма изискване за ограничаване на образуването на пламтящи частици или капки.

(8) Строителните продукти ~~от клас А1~~, за които не се изисква изпитване съгласно Решение 96/603/ЕС, изменено с Решение 2000/605/ЕК, Решение 2003/424/ЕК, Решение 2003/43/ЕК, изменено с Решение 2006/673/ЕК и с Решение 2007/348/ЕК, Решение 2005/610/ЕК, Решение 2006/600/ЕК, Решение 2000/553/ЕК и Решение 2006/213/ЕК, са дадени в таблиците на Приложение № 6.

(9) Класификацията по реакция на огън е определена в таблиците на приложение № 7, както следва: на строителните продукти - в табл. 1, на продуктите за подови покрития – в табл. 2, на топлоизолационните продукти за тръби – в табл. 3, на електрическите кабели – в табл. 4, и на покривите и покривните покрития – в табл. 5.

~~(10) Определянето на класовете по реакция на огън на строителните продукти съгласно глава трета от НСИСОСП се извършва по методите за изпитване, дадени в табл. 1—5 на приложение № 8.~~ ПРИЛОЖЕНИЕ № 8
се заменя с:

(10) Строителните конструктивни елементи за сгради от I-ва и II-ра СО се проектират с клас по реакция на огън не по-нисък от А2, а конструктивните елементи за сгради от III-та СО се проектират с клас по реакция на огън не по-нисък от С.

(11) Отворите в стени и хоризонтални конструкции за преминаване на тръбопроводи, въздухопроводи, кабели и други комуникации в сгради от I, II и III СО, се уплътняват с продукти с клас по реакция на огън не по-нисък от А2.

(12) Класовете по реакция на огън на продукти за покрития на вътрешни повърхности в помещения (стени, тавани и подове) са определени в табл. 7.

Таблица 7

Клас по реакция на огън на покрития за вътрешни повърхности в помещения				
Клас (подклас) на функционална пожарна опасност на на помещението	Елемент	Степен на огнеустойчивост		
		I и II	III	IV и пожаронезащитени стоманени конструкции
1	2	3	4	7
Ф1.1, Ф1.2 до 50 човека включително	Стени и тавани	B-s2, d1	C-s2, d1	D-s2
	Подове	-	-	-
Ф1.1, Ф1.2 над 50 човека	Стени и тавани	B-s1, d0	C-s1, d0	D-s1
	Подове	-	-	-

Ф1, Ф2, Ф3, Ф4, Ф5	Стени и тавани	D-s2	C-sl, d1	D-s2
	Подове	-	-	-
Ф2, Ф3, Ф4 ≤ 300 m ²	Стени и тавани	D-s2	D-s2	D-s2
	Подове	-	-	-
Ф2, Ф3, Ф4 > 300 m ² до 1000 m ²	Стени и тавани	C-s2, d1	C-sl, d0	D-s2
	Подове	-	-	-
Ф2, Ф3, Ф4 > 1000 m ²	Стени и тавани	C-sl, d0	C-sl, d0	C-sl, d0
	Подове	D _{fl} -s1	D _{fl} -s1	-
Ф5А, Ф5Б	Стени и тавани	B-sl, d0	C-sl, d0	C-sl, d0
	Подове	A2 _{fl}	A2 _{fl}	A2 _{fl}
Ф5В, Ф5 Г, Ф5Д ≤ 300 m ²	Стени и тавани	C-sl, d0	C-sl, d0	D-s2
	Подове	D _{fl} -s1	D _{fl} -s1	-
Ф5В, Ф5 Г, Ф5Д ≥ 300 m ²	Стени и тавани	B-sl, d0	C-sl, d0	C-sl, d0
	Подове	C _{fl} -s1	C _{fl} -s1	C _{fl} -s1
В подпокривни пространства:				
- използваеми: Ф1, Ф2, Ф3, Ф4, Ф5	Подове	B _{fl}	B _{fl}	D _{fl} -s1
	Стени, тавани /ограждащи повърхности	B-sl, d0	B-sl, d0	-
- неизползваеми: Ф1, Ф2, Ф3, Ф4, Ф5	Подове	B _{fl}	E _{fl}	E _{fl}
	Стени, тавани /ограждащи повърхности	D	D	-
В сутерени: Ф1, Ф2, Ф3, Ф4, Ф5	Стени и тавани	C-s1, d1	C-s1, d1	D-s1, d2
	Подове	D _{fl} -s1	D _{fl} -s1	D _{fl} -s1
В помещения за технически инсталации: Ф1, Ф2, Ф3, Ф4, Ф5	Стени и тавани	B-sl, d0	C-sl, d0	D-s2
	Подове	D _{fl} -s1	D _{fl} -s1	-
	Подове на котелни	A2 _{fl}	A2 _{fl}	A2 _{fl}
В евакуационни	Стени и тавани	B-s1, d0	B-sl, d0	C-sl, d0

	Подове	B _{fl} -s1	B _{fl} -s1	C _{fl} -s1
По други пътища за евакуация: Ф1, Ф2, Ф3, Ф4, Ф5	Стени и тавани	B -sl, d0	C -sl, d0	C -sl, d0
	Подове	D _{fl} -s1	E _{fl} -s1	-

Забележки:

1. Допуска се до 10 % , но не повече от 50 m² от площта на стенните повърхности да имат покритие, което не отговаря на съответния клас на функционална пожарна опасност съгласно табл. 7.

НОВИ ЗАБЕЛЕЖКИ № 2 ДО 10:

2. В помещения с автоматична пожарогасителна инсталация, за които по табл. 7 се изисква клас по реакция на огън В на покритията за стени и тавани, се разрешава използване на покрития с клас С.

3. В помещения с автоматична пожарогасителна инсталация, за които по табл. 7 се изисква клас по реакция на огън А на покритията за стени и тавани, се разрешава използване на покрития с клас В.

4. Допълнителната класификация d се прилага само за тавани.

5. Стените включват и частите от тавана, с ъгъл на наклона по-голям от 70° спрямо хоризонтална равнина.

6. Таваните включват и частите от стените, с ъгъл на наклона по-малък от 70° спрямо хоризонтална равнина.

7. Допуска се използване на покрития с клас по реакция на огън А, В, С и D за стени, тавани и подове, за които по табл. 7 се изисква клас Е на покритията.

8. Допуска се използване на покрития с клас по реакция на огън А, В и С за стени и тавани и подове, за които по табл. 7 се изисква клас D на покритията.

9. Допуска се използване на покрития с клас по реакция на огън А и В за стени, тавани и подове, за които по табл. 7 се изисква клас С на покритията.

10. Допуска се използване на покрития с клас по реакция на огън А за стени, тавани и подове, за които по табл. 7 се изисква клас В на покритията.

(13) Класовете по реакция на огън на продукти за топлоизолация на външни повърхности на сгради от класове на функционална пожарна опасност Ф1 - Ф4 (с изключение на строежи с височина над 28 m), допустимите площи и начинът на разделянето им са дадени в табл. 7.1.

Таблица 7.1

Степен на огнеустойчивост на сградите и съоръженията	Елементи	Клас по реакция на огън на топлоизолацията	Клас по реакция на огън на външния повърхностен слойS	Допустима площ, m ²	Начин на разделяне на допустими площи - широчина на ивицата и клас по реакция на огън
--	----------	--	---	--------------------------------	---

I и II	Всички елементи	C	A2	без ограничения	-
		D	B	1000	0,5 m клас A2 или 1 m клас B
		E	A2	1000	0,5 m клас A2
		E	B	200	0,5 m клас A2 или 1 m клас B
	Покриви	C	C	2000	0,5 m клас A2
		A2	B	без ограничения	-
		A1	C	без ограничения	-
III	Всички елементи	C	A2	без ограничения	-
		C	C	1000	0,5 m клас A2
		D	A2	1000	0,5 m клас A2 или 1 m клас B
	Стени	D	D	200	0,5 m клас A2 или 1 m клас B
		E	E	30	0,5 m клас A2 или 1 m клас B
IV	Всички елементи	C	C	без ограничения	-
		D	A2	без ограничения	-
		D	B	1000	1 m клас B
		F	B	200	1 m клас B
	Стени	F	F	30	1 m клас B
V	Всички елементи	без ограничения	без ограничения	без ограничения	без ограничения

(14) Класовете по реакция на огън на продукти за **топло**изолация на външни повърхности на сгради от клас на функционална пожарна опасност Ф5 (с изключение на **строежи с височина над 28 m**), допустимите площи и начинът на разделянето им са дадени в табл. 7.2.

Таблица 7.2

Степен на огнеустойчивост на сградите и съоръженията	Елементи	Клас по реакция на огън на изолацията	Клас по реакция на огън на външния повърхностен слой	Допустима площ, m ²	Начин на разделяне на допустими площи - широчина на ивицата и клас по реакция на огън
I, II и III	Всички елементи	C	A2	без ограничения	-
	Покриви	A1	C	без ограничения	-
		A2	B	без ограничения	-

	Стени	C	C	2000	0,5 m клас A2
		A1	B	без ограничения	-
		D	A2	1000	0,5 m клас A2
IV	Всички елементи	C	C	без ограничения	-
		D	A2	2000	0,5 m клас A2
		D	B	1000	0,5 m клас A2 или 1 m клас B
		F	B	200	0,5 m клас A2 или 1 m клас B
V	Всички елементи	без ограничения	без ограничения	без ограничения	без ограничения

(15) Не се ограничава класа по реакция на огън на хидроизолация, положена върху повърхности с клас по реакция на огън A1 или A2.

(16) Допуска се изискванията на ал. 13 и ал. 14 да не се изпълняват, ако покривите притежават следните класове при излагане на въздействие на външен огън:

1. за сгради от I и II степен на огнеустойчивост – $B_{\text{roof}}(t_4)$;
2. за сгради от III и IV степен на огнеустойчивост - $B_{\text{roof}}(t_4)$ или $C_{\text{roof}}(t_4)$.

(17) В строежи от всички класове на функционална пожарна опасност (с изключение на подкласове Ф1.1, Ф1.2, Ф2, Ф4.1), се разрешава използването на неносещи фасадни панели с пълнеж от строителни продукти с клас по реакция на огън $B \div F$, при условие, че до 100 m² площите се разделят с ивица широка 0,2m с клас по реакция на огън не по-нисък от A2. Това разделяне може да не се изпълнява за строежи от IV и V степен на огнеустойчивост, както и за строежи с КФПО Ф5 от категория по пожарна опасност Ф5Д.

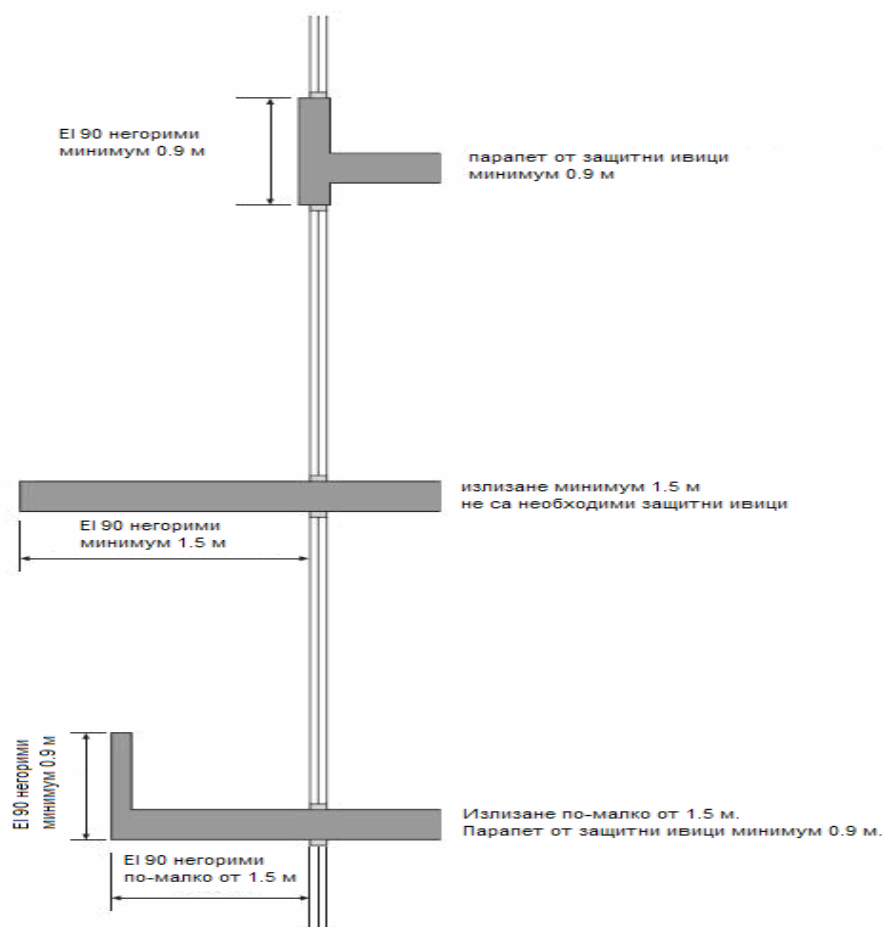
Г-н Тодоров ще даде предложение!

(18) В строежите от класове на функционална пожарна опасност Ф1 - Ф4 от I, II и III степен на огнеустойчивост с височина до 28 m, се разрешава покривите да бъдат изпълнени от строителни продукти с класове по реакция на огън B - D, при условие че са защитени до огнеустойчивост REI (EI) 60 със строителни продукти с клас по реакция на огън A1 или A2. В този случай, при разполагането на технически съоръжения в неизползваемото от хора пространство, същите се отделят с прегради с огнеустойчивост EI 30 и клас по реакция на огън A1 или A2.

Чл. 330, ал. 4 и 5 отпада!

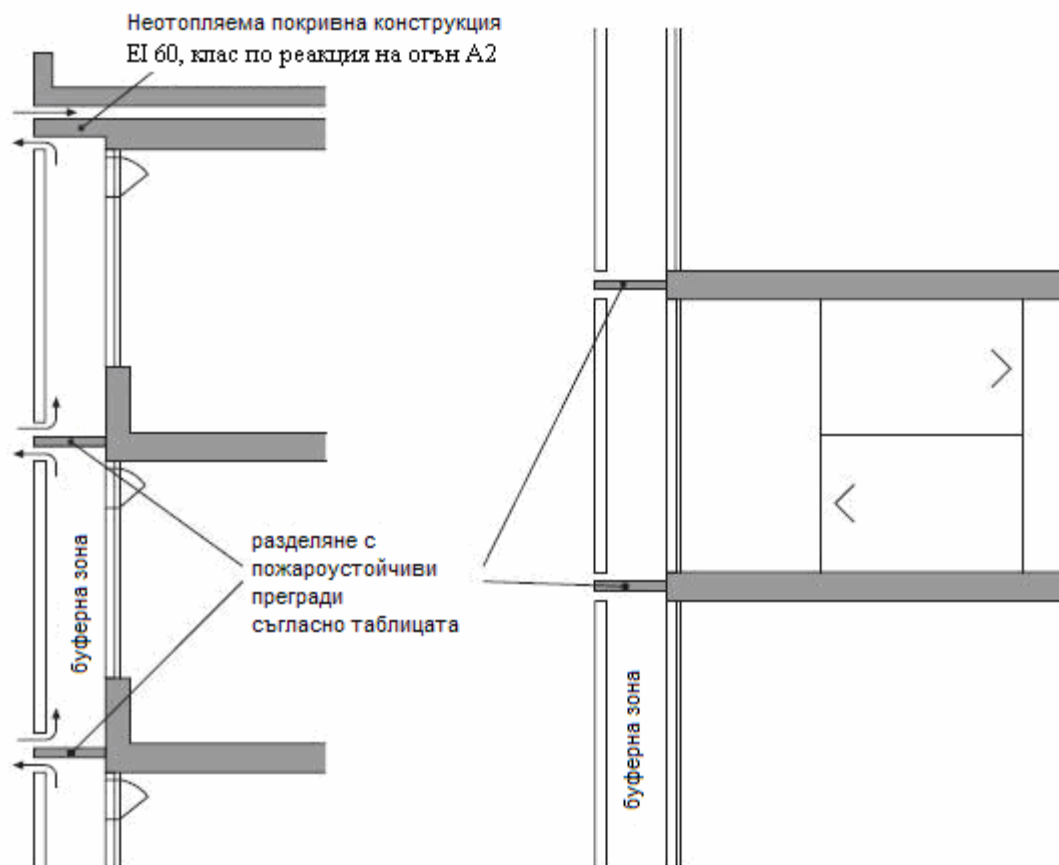
(19) Строежите с три и повече етажа се защитават срещу външно разпространение на горенето при пожар по фасадата по един от начините, показани на фиг....., а именно:

1. посредством приобщена с междуетажната конструкция ивица с клас по реакция на огън A1 или A2, с височина най-малко 0,9 m и с огнеустойчивост най-малко EI90;
2. посредством ивица с характеристиките на междуетажната конструкция, излизаща извън фасадата на разстояние най-малко 1,5 m;
3. чрез комбинация от начините по т. 1 и 2 (чрез тераса).

Фиг.

(20) При проектиране на остъклени площи по цялата височина на фасадата (двойна фасада) се предвижда защита, съгласно фиг. X.1 и табл. 7.3.

Фиг. X.1

Таблица 7.3

№	Брой етажи/височина	Етажи/помещения хоризонтално и вертикално разделяне	стълбищна клетка вертикално разделяне
		Минимална огнеустойчивост/клас по реакция на огън на преградите	Минимална огнеустойчивост/клас по реакция на огън на преградите
1.	Два етажа с височина до 28 m без автоматична пожарогасителна инсталация	EI 30 A2	EI 60 A2
2.	Три и повече етажа с височина до 28 m без автоматична пожарогасителна инсталация	EI 60 A2	EI 60 A2
3.	Два и повече етажа с височина до 28 m с автоматична пожарогасителна инсталация	EI 30 A2	EI 30 A2
4.	Сгради с височина над 28 m без автоматична пожарогасителна инсталация	EI 90 A2	EI 90 A2
5.	Сгради с височина над 28 m с автоматична пожарогасителна инсталация	EI 30 A2	EI 60 A2

Г л а в а п е т а

ПОЖАРОЗАЩИТНИ ПРЕГРАДИ. ПОЖАРНИ СЕКТОРИ. ИЗИСКВАНИЯ

Раздел I

Общи изисквания

Чл. 15. (1) В зависимост от пожарната опасност и размерите на обектите се предвиждат пожарозащитни прегради за създаване на препятствия по пътя на разпространяване на пожари в сградите.

(2) Пожарозащитните прегради служат за предотвратяване на разпространяването на пожара и на продуктите на горенето от помещението ~~SSили пожарния сектор~~, където е възникнал пожарът, към съседни помещения.

Чл. 16. (1) С цел предотвратяване разпространяването на пожар от частта от сградата, където е възникнал към останалата част от сградата, се проектират пожарни сектори за отделяне на:

1. помещения от клас на функционална пожарна опасност Ф5 от съседни помещения от класове Ф1 – Ф4;

2. закрити складове (подклас Ф5.2) с категория по пожарна опасност Ф5А, Ф5Б или Ф5В от съседни производствени помещения (подклас Ф5.1);

3. подземни етажи с обща височина над 10 m от останалата част на сгради от всички класове на функционална пожарна опасност.

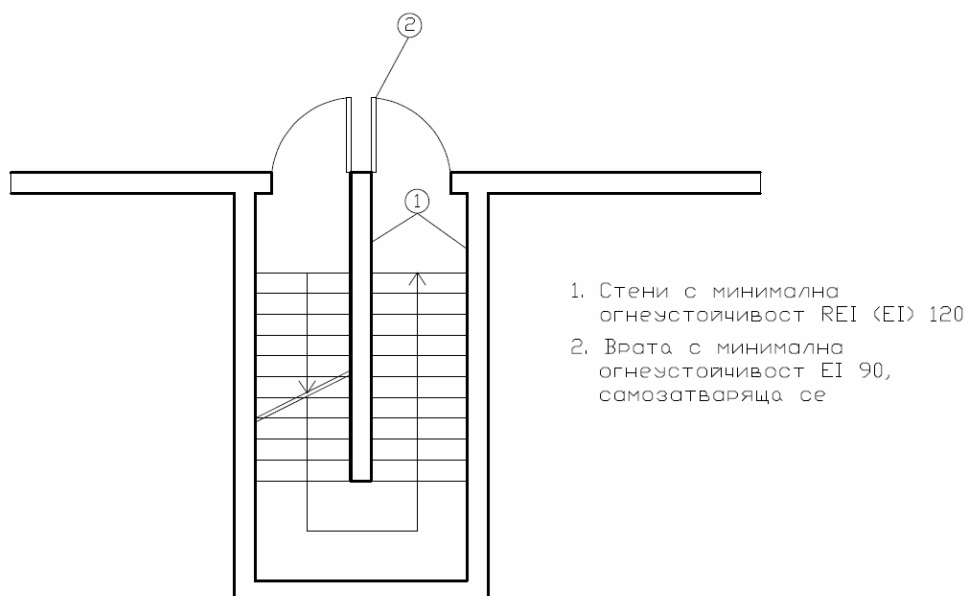
(3) Преградите, отделящи пожарния сектор от съседни пожарни сектори се изпълняват от продукти с клас по реакция на огън не по-нисък от А2.

(4) Минималната огнеустойчивост на вертикалните и хоризонталните прегради, отделящи пожарния сектор от съседни пожарни сектори е REI (EI) 120.

(5) Стълбищата, свързващи във вертикално направление два и повече пожарни сектора в една сграда, се оформят като шахти с минимална огнеустойчивост на стените REI (EI) 120 и със защита на отворите в шахтите с врати и капаци с огнеустойчивост EI 90, изпълнени от строителни продукти с минимален клас по реакция на огън В.

(6) Отворите във вертикалните и хоризонталните прегради на пожарния сектор се проектират с обща площ, която не превишава 10 % от площта на съответната преграда. Вратите и капаци за защита на отворите в преградите се предвиждат с огнеустойчивост EI 90 и се изпълняват от строителни продукти с минимален клас по реакция на огън В. Вратите и капаци се предвиждат самотварящи се, а прозорците - неотваряеми.

(7) Изискванията на ал. 5 не се отнасят за стълбища, свързващи пожарни сектори по ал. 1, т. 3 с разположените над тях пожарни сектори, в случай, че на нивото на прилежащия терен е осигурено отделяне на стълбището със стена с огнеустойчивост REI (EI) 120 и самостоятелен изход през самозатваряща се врата с огнеустойчивост EI 90. (фиг. ...)

(8) Допуска се в рамките на строеж с определена функционална пожарна опасност да бъдат проектирани помещения с друга функционална пожарна опасност (с изключение на такива от Ф5А и Ф5Б) без отделянето им по ал. 1, т. 1 и 2 или по чл. 22, ал. 2, ако общата им етажна площ е не повече от 25 % от площта на етажa, но не повече от 200 m².

Чл. 17. Местата на преминаване на тръбопроводи, въздухопроводи, кабели и други съоръжения и комуникации през ~~хоризонтални и вертикални~~ пожарозащитни прегради и прегради на пожарни сектори се ~~уплътняват с продукти с клас по реакция на огън не по-нисък от А2~~, без да се намалява нормативната огнеустойчивост на съответната преграда.

~~Чл. 18. (1) Отворите в пожарозащитните прегради се проектират с обща площ, която не превишава 25 % от площта на преградите.~~

~~(2) Отворите в пожарозащитните прегради се защитават посредством врати и затварящи устройства при спазване на изискванията, определени в този раздел.~~

~~(3) В сгради и помещения от клас на функционална пожарна опасност Ф5 за защита на отвори в пожарозащитни прегради между помещения от категории по пожарна опасност Ф5В-Ф5Д се разрешава използването на огнезащитни завеси със същата огнеустойчивост както на преградите, ако общата площ на отворите не надвишава 50 % от площта на съответната преграда и ако са предвидени един ред дренчери, управлявани от бързоотварящ се вентил (например спирателен кран), монтиран на достъпно място.~~

~~(4) (Попр. – ДВ, бр. 17 от 2010 г.) Към отворите в пожарозащитни прегради с обща площ, по-голяма от площта по ал. 1, за защита на помещенията, разделени с преграда, се проектират автоматични ПГИ, работещи с вода, с въглероден диоксид, с азот или с друг подходящ~~

~~химичен агент. Това изискване не се прилага за съседни помещения, едното от които е от подклас на функционална пожарна опасност Ф5.1, а другото – от подклас Ф5.2, както и за съседни помещения от подклас на функционална пожарна опасност Ф5.2.~~

Чл. 18. Вратите и капаците в пожарозащитните прегради и преградите на пожарните сектори, към които се предявява изискване за самозатваряне, трябва да удовлетворяват критерий за самотваряне най-малко С3.

Раздел II

Брандмауери

Чл. 19. (1) Брандмауерът се проектира с огнеустойчивост най-малко REI (EI) 120 (без отвори или с пожарозащитени отвори) и се изпълнява от продукти с клас по реакция на огън не по-нисък от А2.

(2) Брандмауерите служат за:

1. разделяне на сградите ~~на пожарни сектори~~ до нормативно допустимите застроени площи ~~в съответствие с табл. 4, 5 и 6~~ ;

2. ~~отделяне на сгради, помещения и съоръжения от клас на функционална пожарна опасност Ф5 от съседни сгради, съоръжения, помещения и инсталации;~~

2. намаляване на минималните разстояния между сградите и съоръженията от всички класове на функционална пожарна опасност, при спазване на изискванията на чл. 406 и при свързано застрояване на строежите.

(3) Брандмауерът започва от основите на сградата, като за:

1. сгради от клас на функционална пожарна опасност Ф5 пресича вертикално всички конструктивни елементи на сградата, изпълнени от продукти с класове по реакция на огън В – F; при покривни конструкции, изпълнени от продукти с класове по реакция на огън В - F, брандмауерът се предвижда на разстояние 0,6 m над покривното покритие и над разположените на разстояние до 2 m от него части, изпъкващи над покрива (капандури, оберлихти и др.); при покривни конструкции, изпълнени от продукти с клас по реакция на огън не по-нисък от А2, брандмауерът достига ~~плътнo~~ до ~~покрива~~ покривното покритие;

2. сгради от класове на функционална пожарна опасност Ф1 - Ф4 от всички степени на огнеустойчивост достига до покривното покритие и пресича всички части на сградата, изпълнени от продукти с класове по реакция на огън В - F, включително и покритието;

3. сгради с външни стени, изпълнени от продукти с класове по реакция на

огън В – F, брандмауерът се предвижда на разстояние най-малко 0,3 m извън стените и стрехите; това изискване може да не бъде изпълнено, в случай че брандмауерът достига до разделителна ивица по стрехите и стените или фасадата, изпълнени от продукти с клас по реакция не по-нисък от A2, с широчина от двете му страни не по-малка от 0,9 m; при покриви и външни стени, изпълнени от профилирани метални листове (трислойни, панели тип “сандвич”) и с топлоизолация от продукти с класове по реакция на огън В - F, брандмауерът се проектира така, че да ги пресича, без да излиза извън фасадата, като се изпълнява и разделителна ивица.

~~**Чл. 20. (1) Вратите и затварящите устройства за защита на отвори в брандмауери с REI 120 се предвиждат с огнеустойчивост EI 90 и се изпълняват от строителни продукти с минимален клас по реакция на огън В. Вратите се оборудват с устройства за самозатваряне, а прозорците се предвиждат неотваряеми.**~~

(1) Отворите в брандмауера се проектират с обща площ, която не превишава 10 % от площта му. Вратите и капачите за защита на отвори в брандмауери се предвиждат с огнеустойчивост EI 90 и се изпълняват от строителни продукти с минимален клас по реакция на огън В. Вратите се предвиждат самозатварящи се, а прозорците - неотваряеми.

~~(2) Вратите и затварящите устройства за защита на отвори в брандмауери с REI 180 и REI 360 се предвиждат с огнеустойчивост EI 120.~~

(2) В случай че брандмауерът се проектира на място, където две крила от една сграда или две отделни сгради се долепват под ъгъл по-малък от 180°, фасадните стени, граничещи с брандмауера се изпълняват с огнеустойчивост EI (EW) 60 и от строителни продукти с клас по реакция на огън не по-малко от A2, в рамките на по 3 m от ъгъла. Отворите в тези зони се защитават до огнеустойчивост EI (EW) 60.

~~(3) Отворите се проектират с допустима обща площ, която не превишава 25 % от площта на съответния брандмауер.~~

~~**Чл. 21. В случай че брандмауерът се предвижда на място, където две крила от една сграда със стени, изпълнени от продукти с клас по реакция не по-нисък от A2, или две отделни сгради със стени, изпълнени от същите строителни продукти, се долепват под ъгъл, хоризонталното разстояние между най-близките отвори в стените е не по-малко от 4 m. Когато няма друга техническа възможност, отворите се защитават с врати и със затварящи устройства с огнеустойчивост EI 60 и с минимален клас по реакция на огън В.**~~

Чл. 21. (1) В едноетажни сгради от клас по функционална пожарна опасност Ф5.1 се допуска замяната на брандмауер с пожарозащитна зона.

(2) Пожарозащитната зона се проектира при спазване на следните изисквания:

1. минимална широчина на зоната - 6 m;
2. конструктивни елементи на зоната – изпълнени от продукти с клас по реакция на огън не по нисък от A1 или A2 и с минимална огнеустойчивост, съответстваща на сграда от II степен на огнеустойчивост;
3. в зоната се предвиждат само негоримо оборудване, вещества и материали;
4. за възпрепятстване на разпространението на дима и топлината, площта на зоната се защитава с автоматична ~~спринклерна пожарогасителна~~ инсталация за разпръскване на вода, проектирана при спазване изискванията на СД CEN/TS 14816 “Инсталации за разпръскване на вода. Проектиране, монтиране и поддържане” с минимална проектна плътност 7,50 mm/min и минимална продължителност на работа 120 min.

(3) При необходимост от ВСОДТ в помещенията, граничещи със зоната, таванните екрани се проектират ~~в рамките~~ по границите на зоната.

Раздел III

Пожарозащитни стени

Чл. 22. (1) Пожарозащитните стени се проектират с огнеустойчивост REI 60 (или EI 60) и се изпълняват от строителни продукти с клас по реакция не по-нисък от A2.

(2) Пожарозащитните стени се предвиждат за разделяне на помещения от различен клас на функционална пожарна опасност (с изключение на помещенията по чл. 16, ал. 1, т. 1), както и за отделяне на производства с различна категория по пожарна опасност Ф5А - Ф5Д.

(3) Отворите в пожарозащитните стени се проектират с обща площ, която не превишава 25 % от площта на съответната стена.

(4) Вратите и ~~затварящите устройства~~ капаците за защита на отвори в пожарозащитните стени се предвиждат с огнеустойчивост EI 60, ~~пригодени за самозатваряне~~ самозатварящи се и изпълнени от продукти с минимален клас по реакция на огън В.

(5) Помещенията могат да се приобщават без защита на отворите между тях, само при условие, че помещенията са защитени с автоматична спринклерна пожарогасителна инсталация.

Допуска се помещенията по ал. 2 (с изключение на тези от категории Ф5А и Ф5Б) да не бъдат разделяни с пожарозащитни стени, ако същите са защитени с автоматична спринклерна пожарогасителна инсталация.

Раздел IV

Хоризонтални ~~пожарни~~ пожарозащитни прегради

Чл. 23. Хоризонталните ~~пожарни~~ пожарозащитни прегради служат за ограничаване на разпространяването на пожар във вертикална посока. Те се проектират като подови, тавански и междинни (в обема на помещение и етаж за обособяване на технологични проходи, коридори и др.) конструкции, изпълнени от строителни продукти с клас по реакция на огън не по-нисък от А2, и с огнеустойчивост най-малко REI 60.

Чл. 24. (1) Отворите в хоризонталните ~~пожарни~~ пожарозащитни прегради се защитават с автоматични затварящи устройства с огнеустойчивост най-малко EI60, изпълнени от строителни продукти с клас по реакция на огън не по-нисък от А2, които блокират и работата на преминаващите през тях съоръжения (трансмисии, транспортни ленти, шнекове и др.п.).

(2) Разрешава се общата площ на отворите в хоризонталните ~~пожарни~~ пожарозащитни прегради да е до 0,2 % от нормативно допустимата площ ~~на съответния пожарен сектор~~ между брандмауерите.

Раздел V

Пожарозащитни преддверия

~~Чл. 25. (1) Пожарозащитните преддверия се предвиждат за отделяне на взривоопасни помещения, когато се налага те да имат технологична или друга връзка със съседни невзривоопасни помещения, за осигуряване на незадимяване на стълбищните клетки във високите сгради и др. В обема на преддверието се създава постоянно повишено налягане 20 Pa.~~

(1) Пожарозащитните преддверия се предвиждат за осигуряване на незадимяване на стълбищните клетки в строежите с височина над 28 m, за отделяне на помещения с категория по пожарна опасност Ф5А и Ф5Б, когато те имат технологична или друга връзка със съседни помещения от друга категория или друг клас по функционална пожарна опасност или имат връзка с евакуационни пътища и др. В обема на преддверието се осигурява постоянно повишено налягане от 20 до 60 Pa. Допуска се системите за повишено налягане да се задействат автоматично от газсигнализатор, разположен в помещенията с категория по пожарна опасност Ф5А и Ф5Б, а в останалите случаи – от автоматична пожароизвестителна система.

(2) Конструктивните елементи на пожарозащитните преддверия се изпълняват от строителни продукти с клас по реакция не по-нисък от А2 и с огнеустойчивост REI 60 (EI 60). Отворите за преминаване през тях се защитават със самозатварящи се ~~диме и газеуплътнени~~ димоуплътнени врати с огнеустойчивост EI 60.

(3) Пожарозащитните преддверия се проектират така, че вратите им да се отварят към ~~невзривоопасните~~ помещенията, в които не се образува експлозивна атмосфера. При преддверия, проектирани за осигуряване на незадимяване в стълбищните клетки, посоката на отваряне на вратите се съобразява с посоката на евакуация.

Чл. 26. Между съседни помещения от категории по пожарна опасност Ф5В - Ф5Д, при които отворите в пожарозащитните стени не могат да бъдат защитени с врати или капаци, се проектират пожарозащитни преддверия без врати с дължина най-малко 4 m, които се осигуряват с автоматична ~~дренчерна ПГИ с разход на вода най-малко 0,5 l/s.m²~~ инсталация за разпръскване на вода, проектирана при спазване изискванията на СД CEN/TS 14816 “Инсталации за разпръскване на вода. Проектиране, монтиране и поддържане” с минимална проектна плътност 5 mm/min и минимална продължителност на работа 60 min.

Г л а в а ш е с т а

ПЪТИЩА ЗА ПОЖАРОГАСИТЕЛНА И АВАРИЙНО-СПАСИТЕЛНА ДЕЙНОСТ

Раздел I

Пътища за противопожарни цели

Чл. 27. (1) За противопожарни цели се използват всички пътища, обслужващи строежите.

(2) Пътищата по ал. 1 се проектират склучени, с трайна настилка.

(3) Разрешават се задънени (тупикови) пожарни пътища, завършващи с площадка с размери най-малко 12 m x 12 m, разположени едностранно по цялата дължина на сгради и съоръжения с ширина до 30 m и дължина до 120 m и двустранно - за сгради и съоръжения с ширина от 30 m до 60 m и дължина до 120 m.

(4) Пожарните пътища се проектират с ширина най-малко 3,5 m. За строежи от категории по пожарна опасност Ф5А и Ф5Б със застроена площ, по-голяма от 500 m², пожарните пътища се проектират с ширина най-малко 6 m.

(5) Външният габаритен радиус на пътя при завой е не по-малък от 10,5 m.

Чл. 28. Проходите за преминаване на пожарните автомобили през сградите и съоръженията се проектират с ширина най-малко 4 m и с височина най-малко 4,5 m.

Чл. 29. Пътищата към водоизточниците, които се използват за водоснабдяване за пожарогасене, се проектират при водоизточника с обход или с площадка с размери най-малко 12 m на 12 m.

Раздел II

Стълби за пожарогасителни и аварийно-спасителни дейности

Чл. 30. (1) Стълби за пожарогасителни и аварийно-спасителни дейности се проектират във всички сгради от клас на функционална пожарна опасност Ф5, с височина на кота корниз, по-голяма от 10 m, както следва:

1. за сгради с височина до 20 m - вертикални, с широчина 0,6 m;

2. за сгради с височина над 20 m - наклонени под ъгъл не по-голям от 80°, с широчина 0,7 m и с междинни площадки на разстояние не повече от 8 m.

(2) За сградите по ал. 1, стълби за пожарогасителни и аварийно-спасителни дейности се проектират и за преодоляване на разлики над 2 m в котите на плоски покриви.

(3) Разстоянието между пожарните стълби по периметъра на сградата е не повече от 200 m.

(4) До пожарната стълба по ал. 1 се предвижда тръба с диаметър два цола, с изводи за всеки етаж, със спирателна арматура и със съединители "щорц". Пожарните стълби се предвиждат на разстояние 2 m от нивото на проектната кота на прилежащия терен.

Г л а в а с е д м а

ЕВАКУАЦИЯ НА ХОРА ОТ СГРАДИ И ПОМЕЩЕНИЯ ПРИ ПОЖАР ИЛИ АВАРИЯ

Чл. 31. За опазване на живота и здравето на хората при възникване на пожар в строежите се предвиждат защитени и безопасни зони, евакуационни пътища и евакуационни изходи.

Чл. 32. ~~Евакуацията на хора при пожар или авария се осъществява по евакуационни пътища през евакуационни изходи.~~

(1) Евакуация при пожар или авария е придвижването на хората от техните местоположения до безопасна зона.

(2) Евакуацията се осъществява по евакуационни пътища през евакуационни изходи.

(3) Защитена зона е зона, която е защитена чрез устойчиви на огън прегради от други зони и е осигурена с независим път за евакуация. Преградите към другите зони се проектират като пожарозащитни стени, по смисъла на чл. 22.

(4) Безопасна зона е място, където хората не са изложени на опасност от пожар. За безопасна зона се приема:

1. околната среда на кота "терен";

2. част от строежа, отделена чрез стена с огнеустойчивост REI 120 и разполагаща с независим път за евакуация, като стената се предвижда без

отвори, с изключение на мястото на преход към съседната зона, което се защитава чрез пожарозащитно преддверие, съгласно чл. 25 или открита въздушна зона, съгласно чл. 325, ал. 2.

3. съседен строеж, разполагащ с независим път за евакуация, като прехода към строежа се защитава чрез пожарозащитно преддверие, съгласно чл. 25 или открита въздушна зона, съгласно чл. 325, ал. 2.

(5) Независими евакуационни пътища са евакуационни пътища, отдалечени един от друг по посока и площ или отделени чрез конструкция с огнеустойчивост, съгласно колона 5 на табл. 3, осигуряващи използването поне на един от тях в случай на пожар.

Чл. 33. (1) Евакуационните пътища и изходи осигуряват:

1. своєвременна и безпрепятствена евакуация;
2. защита от въздействието на опасните фактори на пожара или аварията.

(2) За удовлетворяване на изискванията по ал. 1 евакуационните пътища и изходи се проектират и изпълняват при спазване на минималните технически изисквания за тяхното оразмеряване, разполагане и оборудване със защитни устройства, определени в тази глава.

(3) Използваната терминология в тази глава е съгласно БДС ISO 8421-6 „Защита срещу пожар. Речник. Част 6: Евакуация и средства за евакуация”.

Чл. 34. (1) Евакуационен път е път, водещ от която и да е точка на строежа до краен евакуационен изход.

(2) Евакуационните пътища включват следните елементи: пътища (проходи) в помещението, ~~изходи от помещението~~ евакуационни изходи, коридори (фоайета), евакуационни стълбища ~~стълбищни клетки~~ (стълбищни рамена, площадки и изходи) ~~и крайни евакуационни изходи от строежа~~.

(3) Пътища, които не отговарят на минималните технически изисквания ~~(аварийни)~~, определени в тази глава са аварийни и се предвиждат като резервен вариант за извеждане на хора. Те не могат да заменят изисквания се брой евакуационни пътища.

(4) Евакуационните и аварийните пътища осигуряват достъпа на спасителните екипи до което и да е място в сградата или строителното съоръжение.

Чл. 35. Евакуационните пътища се проектират в зависимост от:

1. броя и възможността за самостоятелно придвижване на хората в помещението, строежа или строителното съоръжение;
2. броя на етажите и/или височината на строежа;
3. класа на функционалната пожарна опасност;
4. разположението и ~~площта~~ на помещението.
5. ~~пожарните сектори на строежа~~.

Чл. 36. (1) При проектирането на евакуационни изходи и пътища броят на хората в помещенията и строежите ~~е определен~~ се определя като отношение на изчислителната площ на помещението (етажа, строежа) и гъстотата на обитаване (площта, която се предвижда за един посетител или за едно работно място) съгласно табл. 8.

(2) ~~За помещения и строежи от подкласове на функционална пожарна опасност Ф2.1 и Ф3.2 се определя необходимата площ за едно място за сядане.~~

Когато в строежи от подклас на функционална пожарна опасност Ф2.1 и Ф2.3 са предвидени пейки, максималният брой на хората се определя по броя на номерираните места на пейките, а когато няма номерирани места се приема 0,70 m²/човек.

(3) Изчислителната площ на помещението (етажа) се определя, като от застроената площ се приспадат площите на санитарно-хигиенните помещения, асансьорните шахти, стълбищните клетки, стелажите за разполагане на стоки и оборудване, както и складовите площи, в които достъпът на посетители е ограничен.

(4) Освен по табл. 8, броят на хората в помещенията и строежите (с изключение на помещенията и строежите от подкласове Ф2.2 и Ф3.1) може да бъде определен в зависимост от броя на седящите и работните места съгласно инвестиционния проект.

(5) Максималният брой на хората, които се предвижда да пребивават в помещението или строежа (сградата или строителното съоръжение), се ~~определя~~ посочва в инвестиционния проект и в техническия паспорт на сградата строежа.

Таблица 8

№ по ред	Предназначение на строежа/клас на функционална пожарна опасност	Гъстота на обитаване, m ² /човек	Забележки
1	2	3	4
1.	Строежи за обществено обслужване в областта на търговията (от подклас Ф3.1): а) площи с вход от кота терен б) площи е дълбочина, по голяма от първия подземен етаж, или е височина, по голяма от първия надземен етаж извън тези по подт. а)	2,0 3,0	За определяне на площта на етаж се използват всички достъпни за посетителите площи и помещения, както и площите между стелаж и други търговски площи.
2.	Строежи за обществено обслужване в областта на културата и изкуството от подклас Ф2.1, музеи и художествени галерии от подклас Ф2.2	1,35	Когато помещенията се използват мултифункционално и предназначението им е както на сгради от подклас Ф2.1 (например за провеждане и на концерти), се използва коефициентът за по-високата гъстота на обитаване.
3.	Строежи за обществено обслужване в областта на търговията, общественото хранене, транспорта, съобщенията и услугите; , помещения за посетители в сгради за административно обслужване (от подкласове Ф3.2, Ф3.3, Ф3.4 и Ф 3.5	1,0	
4.	Строежи за обществено обслужване в областта на културата и изкуството от подклас Ф2.2	0,5	

	(извън тези по т. 2) и спортни съоръжения от подклас Ф2.1 (от подкласове Ф2.1 и Ф2.2)		
5.	Зали с различно предназначение: а) многофункционални зали (с/без столове) б) концертни зали (с/без столове) в) зали без столове	1,0 0,75 0,5	
6.	Театрални зали и кинозали (от подклас Ф2.1), многофункционални зали	0,6	С места за зрители, в които няма постоянно монтирани столове.
7.	Площи в строежите, предвидени за изчакване в продължение на 2 часа - при последователни представления (от подклас Ф2.1)	0,25	Фойета на кинотали зали в областта на културата и изкуството
8.	Площи за провеждане на мероприятия на открито (футболни игрища, площадки за спортни дейности и др.) (от подклас Ф2.3)	0,5	
9.	Дискотеки, концертни зали (без столове) (от подклас Ф2.2)	0,25	
10.	Трибуни с площи за правостоящи (от подклас Ф2.3)	0,2	Проходи за преминаване не се вземат предвид.
11.	Работилници, фабрични цехове производствени и лабораторни помещения, големи (еднопространствени) офиси (от подклас Ф5.1)	5,0	
12.	Библиотеки (от подклас Ф2.1), офиси (от подклас Ф3.4), кухни (от подклас Ф3.2)	7,0	
13.	Складове за търговия (от подклас Ф5.2)	30,0	
14.	Паркинги (от подклас Ф5.2)	1 място за паркиране/ двама човека	При неопределен брой автомобили - 30 m ² на автомобил

Чл. 37. (1) Евакуационни са изходите:

1. от помещенията на ~~първия подземен, полуподземен, приземен етаж и на първия надземен етаж и на други етажи~~ с директни изходи на кота терен, водещи непосредствено навън или в коридор, вестибюл, стълбище със самостоятелен изход навън;

2. от помещенията на който и да е етаж към коридор или проход, завършващ със стълбище или непосредствено в стълбище, което на ~~етажните нива~~ етажите по т. 1 има директен изход навън, или има изход през фойе, коридор или проход, отделени от етажните пространства чрез ~~прегради~~ стени с огнеустойчивост най-малко EI 30 и с ~~димозащитни~~ димоуплътнени самозатварящи се врати;

3. от едно помещение в към друго на същия етаж, ~~като съседното помещение има евакуационен изход и в него няма производства от категории по пожарна опасност Ф5А и Ф5Б~~ при спазване изискванията на чл. 40;

4. от една защитена зона към ~~пожарен сектор на същия или друг строеж, осигурен с независим (самостоятелен) път за евакуация~~ съседна защитена зона;

5. които отговарят и на специфичните изисквания, определени в глава тринадесета.

(2) Изискването на ал. 1, т. 2 за отделяне на фойетата, коридорите или проходите се прилага за случаите, при които се изисква отделяне на евакуационните стълбища в стълбищни клетки.

~~(3) Крайни евакуационни изходи са:~~

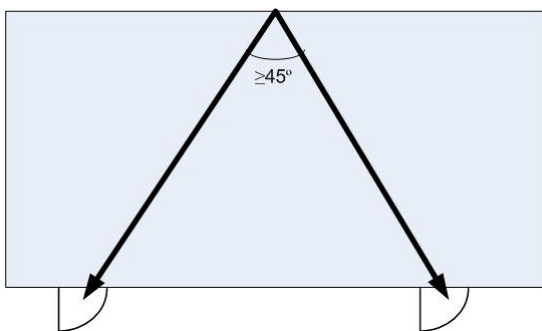
~~1. към околната среда на кота "терен";~~
~~2. към пожарен сектор на същия или друг строеж, изпълнен с независим (самостоятелен) път за евакуация и отделен чрез стена без отвори, като защитата на прехода от задимяване се осигурява чрез открита въздушна зона (тераса, балкон, лоджия);~~

~~3. към защитена зона от същия или друг строеж, в която хората не са изложени на опасности от пожар и разполагат с независими изходи и пътица за евакуация.~~

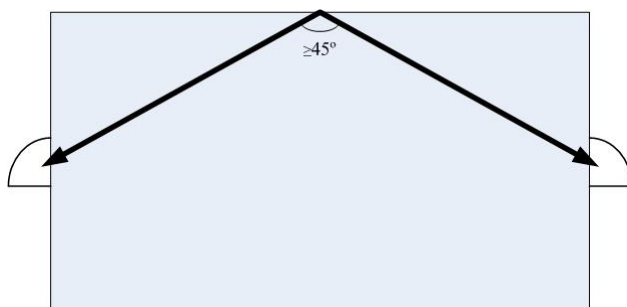
(3) Краен евакуационен изход е точка на преход между евакуационния път и безопасната зона.

(4) Евакуационните изходи се проектират разсредоточени.

(5) Евакуационните изходи са разсредоточени, когато ъгълът, сключен между направленията **на движение на хора** към тях от най-отдалечената точка в помещението (спрямо всички евакуационни изходи в него), е по-голям от 45° (фиг. 1 и 2).

Фиг. 1

Фиг. 2

Чл. 38. (1) Изходите, които не отговарят на изискванията по чл. 37, ал. 1 и 2 3, са аварийни.

(2) Аварийните изходи не заменят необходимия брой евакуационни изходи. Те могат да се предвиждат за повишаване на безопасността на хората при пожар.

~~**Чл. 39.** (1) Асансьорите и другите механични средства за придвижване могат да се използват за евакуация, когато са отделени в защитена или безопасна зона на строежа.~~

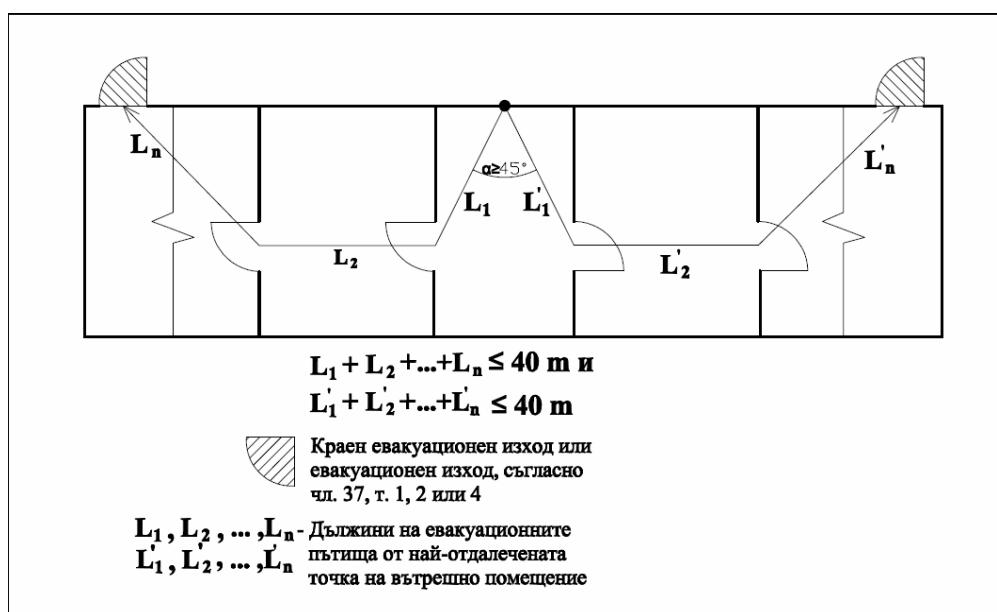
~~(2) В случаите по чл. 47, ал. 3 се разрешава **ее** ескалаторите, обслужващи в **строежи** на не повече от два етажа да служат за неподвижни открити стълбища за евакуация.~~

Чл. 40. (1) Не се разрешава евакуационни пътища **и изходи** да преминават през съседни помещения от категории по пожарна опасност Ф5А и Ф5Б.

~~(2) При евакуация през съседни помещения от категория по пожарна опасност Ф5В или през помещения от други класове на функционална пожарна~~

опасност (от класове Ф1—Ф4), в които се съхраняват горими материали, се предвиждат не по-малко от два разсредоточени изхода, като всеки от тях води към отделно съседно помещение с евакуационни изходи съгласно чл. 37, ал. 1 и 2.

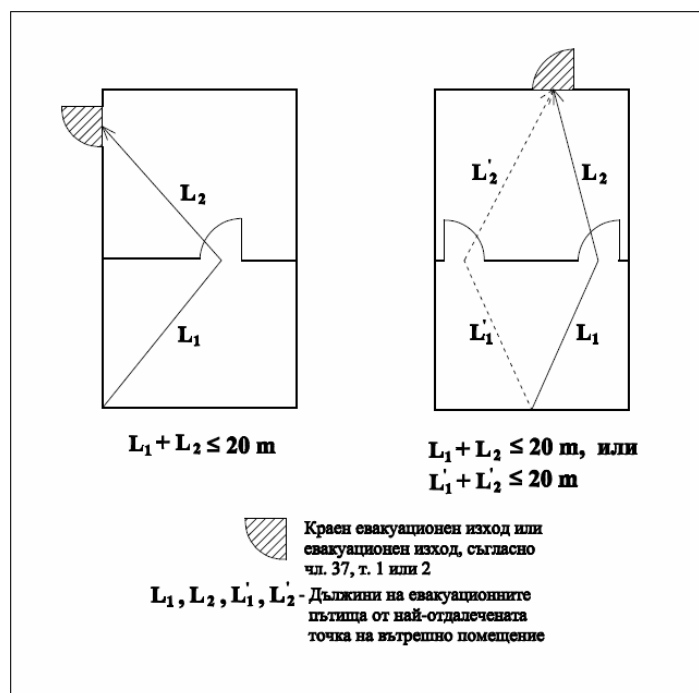
(2) При евакуация през съседни помещения от категория по пожарна опасност Ф5В или от класове на функционална пожарна опасност Ф1 - Ф4, помещенията се осигуряват с не по-малко от два разсредоточени евакуационни изхода и дължините на евакуационните пътища от всяка точка до краен евакуационен изход или евакуационен изход, съгласно чл. 37, ал. 1, т. 1, 2 или 4 е не повече от 40 m. (фиг. 2.1)

фиг. 2.1.

(3) Допуска се от вътрешното помещение по ал. 2 да бъде осигурен евакуационен изход (изходи) само към едно съседно помещение (фиг. 2.2.), когато вътрешното помещение е предназначено за не повече от 50 човека, дължината на евакуационния път от най-отдалечената точка във вътрешното помещение до краен евакуационен изход или евакуационен изход, съгласно чл. 37, ал. 1, т. 1 или 2 е не повече от 20 m и за помещенията е изпълнено поне едно от следните условия:

1. предвидено е остъкление с площ минимум $0,1 \text{ m}^2$ във вратата (вратите) или стената между двете помещения, осигуряващо директна видимост на обитателите от вътрешното към съседното помещение;
2. двете помещения са осигурени с автоматична пожароизвестителна инсталация;
3. стената между двете помещения е предвидена с височина максимум 50 cm под нивото на тавана на помещенията.
4. условията на т. 1 – 3 не се прилагат за помещения и строежи от подкласове Ф1.3 и Ф1.4.

фиг. 2.2.

(4) В случаите по ал. 3 не се разрешава евакуация през повече от едно съседно помещение.

(5) При евакуация през съседни помещения от категории по пожарна опасност Ф5Г и Ф5Д, дължините на евакуационните пътища се ограничават в рамките на помещенията, съгласно чл. 44, като допустимата дължина на евакуационния път от всяка точка до краен изход или евакуационен изход, съгласно чл. 37, ал. 1, т. 1, 2 или 4 е не повече от 60 m.

~~(4) Не се разрешава евакуация през повече от едно съседно помещение с изключение на помещенията от категория по пожарна опасност Ф5Д или на помещенията от класове на функционална пожарна опасност Ф1 – Ф4 с конструкции и покрития с клас по реакция на огън не по-нисък от А2, в които не се съхраняват горими материали.~~

Чл. 41. (1) Светлата широчината на изходите, коридорите и стълбищните рамена (включително на междуетажните стълбищни площадки) на евакуационните пътища в строежи от всички класове на функционална пожарна опасност с изключение на клас Ф.5 се определя в зависимост от броя на хората в сградата, определен съгласно чл. 36, и площта на помещенията.

(2) Светлата широчината и броят на евакуационните изходи в зависимост от броя на хората и площта на помещенията се определят, както следва:

1. до 15 човека и до 300 m² в подземни етажи – един изход с минимална светла широчина 0,9 m.

2. до 50 човека – един изход с минимална светла широчина 0,9 m;

3. до 100 човека – най-малко два изхода, всеки от които с минимална светла широчина 0,9 m;

4. до 200 човека – три изхода, всеки от които с минимална светла ширина 0,9 m, или два изхода, всеки от които с минимална светла ширина 1,2 m.

(3) Допуска се проектирането на евакуационни изходи със светла ширина, по-малка от 0,9 m, когато броя на хората в помещението е не повече от 15.

(4) Сумарната ширина на елементите на евакуационния път в помещения за повече от 200 човека, ~~отделени от останалите помещения с пожарозащитни прегради~~, се определя, както следва:

1. за помещения, разположени в полуподземни етажи и приземни етажи с директни изходи на кота терен – по 0,6 m на 100 човека;

2. за помещения, разположени в надземни етажи, извън тези по т. 1 – по 0,8 m на 100 човека;

3. за помещения, разположени в ~~подземни~~ етажи, извън тези по т. 1 и 2 – по 1,2 m на 100 човека.

(5) За помещенията по ал. 4 се осигуряват най-малко два разсредоточени евакуационни изхода. За помещения и етажи, предназначени за повече от 800 човека се осигуряват най-малко три разсредоточени евакуационни изхода, всеки от които отвежда в независим евакуационен път. Минимална светла единична ширина на изходите и елементите на евакуационния път от помещенията по ал. 4 е 1,2 m. ~~Изходите и елементите на евакуационния път по ал. 3 са с минимална светла единична ширина е 1,2 m. Когато тази ширина е по-голяма от 1,2 m, широчината на изходите се увеличава със стъпка 0,6 m (например при необходима ширина 1,3 m широчината на пътищата се приема 1,8 m).~~

(6) Максималната светла единична ширина на евакуационните изходи ~~и стълбищните рамена е 2,4 m.~~

~~(6) За помещения и етажни нива в строежи, предназначени за повече от 800 човека, се осигуряват най-малко три разсредоточени евакуационни изхода, всеки от които отвежда в отделна безопасна зона.~~

Чл. 42. (1) Светлата ширина на вратите, коридорите, ~~и~~ стълбищните рамена и стълбищните площадки ~~на~~ по евакуационните пътища в строежи от класове на функционална пожарна опасност Ф5.1 и Ф5.2 и броят на изходите от помещенията се определят в зависимост от броя на хората, ~~определен съгласно чл. 36,~~ категорията по пожарна опасност; и площта на помещенията. ~~и~~ ~~етажността на строежа.~~

(2) За помещенията от класове на функционална пожарна опасност Ф5.1 и Ф5.2 се проектират най-малко два евакуационни изхода, всеки от които с минимална светла ширина 0,9 m.

(3) Разрешава се проектирането на един евакуационен изход ~~със светла ширина най-малко 0,9 m~~ в следните случаи:

1. за ~~производствени и складови~~ помещения от категории по пожарна опасност Ф5А и Ф5Б с площ до 100 m², предназначени за не повече от 10 човека;

2. за ~~производствени и складови~~ помещения от категория по пожарна опасност Ф5В с площ до 300 m^2 , предназначени за не повече от 50 човека;

3. за ~~производствени~~ помещения от категории по пожарна опасност Ф5Г и Ф5Д с площ до 500 m^2 , предназначени за не повече от 100 човека;

4. за помещения, разположени в подземни етажи, с площ до 300 m^2 , предназначени за не повече от 15 човека;

5. за открити площадки над нивото на пода и за етажерки в помещения от категория ~~на производство~~ по пожарна опасност Ф5А и Ф5Б с площ до 100 m^2 и в помещения от категория Ф5В с площ до ~~400~~ 300 m^2 и в помещения от категория Ф5Г и Ф5Д с площ до 500 m^2 .

(4) Единичната светла широчина на евакуационни изходи за помещенията по ал. 3 с населеност над 15 човека е не по-малка от 0,9 m.

(5) За помещения от класове на функционална пожарна опасност Ф5.1 и Ф5.2, предназначени за повече от 200 човека се проектират най-малко три изхода, всеки от които с минимална светла широчина 0,9 m, или два изхода, всеки от които с минимална светла широчина 1,2 m.

(6) Максималната светла единична широчина на евакуационните изходи е 2,4 m.

(7) Крайните евакуационни изходи от строежите от клас на функционална пожарна опасност Ф5.1 ~~е производствено предназначение~~ се предвиждат на разстояние най-малко 10 m от съседни апаратите и съоръженията на външните ~~възвешани~~ инсталации с категория по пожарна опасност Ф5А и Ф5Б.

(8) Евакуационните стълбища от етажерките в ~~производствени~~ помещения от клас на функционална пожарна опасност Ф5.1 и открити площадки над нивото на прилежащия терен с категория по пожарна опасност Ф5А и Ф5Б се отделят чрез ~~пожарозащитна преграда~~ стени ~~без отвори~~ с огнеустойчивост EI 30.

Чл. 43. (1) Вратите на евакуационните изходи се проектират така, че да се отварят по посоката на движение при евакуация.

(2) На всички евакуационни врати на изходите по пътищата за евакуация от помещения за повече от 100 човека, включително до крайните изходи и по маршрутите за над 100 човека се предвиждат брави тип “антипаник”.

(3) Разрешава се вратите по пътя за евакуация, с изключение на вратите, монтирани на крайните изходи, да не бъдат оборудвани с брави тип “антипаник”, ако не са предвидени фиксиращи и заключващи устройства.

(4) Разрешава се вратите на балкони и площадки, на изходите от помещения от категории по пожарна опасност Ф5В, Ф5Г и Ф5Д и на изходите от помещения от ~~друга категория~~ класове на функционална пожарна опасност Ф1 до Ф4, в които пребивават едновременно не повече от 15 човека, както и вратите на изходите от складове с площ до 200 m^2 и от санитарно-хигиенни помещения да се отварят обратно на посоката на движение при евакуация.

(5) Разрешава се проектирането на врати между евакуационни стълбища и коридори (етажни фойета) с армирано или обикновено стъкло с дебелина не по-малка от 5 mm или със стъклопакети.

(6) При остъкляване на вратите по ал. 5 с обикновено стъкло в строежи за обществено обслужване в областта на образованието (от подклас Ф1.1) и в строежи за обществено обслужване в областта на културата и изкуството (от подкласове Ф2.1 и Ф2.2) стъклата се осигуряват срещу разпадане при разчупване.

~~(7) При непосредствен изход от помещение към стълбище се предвиждат самозатварящи се врати с огнеустойчивост, равна на половината от изискваната се огнеустойчивост за пожарозащитната преграда между стълбището и помещението съгласно табл. 3.~~

(8) Не се разрешават въртящи се или сгъваеми врати и прегради, както и вдигащи се врати на изходите по пътищата за евакуация.

(9) Разрешават се плъзгащи се (отварящи се встрани) врати на евакуационни изходи от ~~зали помещения в строежи за обществено обслужване в областта на културата и изкуството (от подкласове Ф2.1 и Ф2.2), в и от помещения на строежи за обществено обслужване в областта на общественото хранене (от подкласове Ф3.1, Ф3.2, Ф3.3 и Ф3.4) и в други подобни помещения, когато в тях пребивават едновременно~~ предназначени не повече от 50 човека.

(10) За крайните евакуационни изходи на строежи за обществено обслужване от класове на функционална пожарна опасност Ф1 - Ф4 се разрешават плъзгащи се (отварящи се встрани) врати, ако е осигурено автоматично и ръчно привеждане на вратата в отворено положение при отпадане на електрическото захранване или ако в непосредствена близост има дублиращи, странично окачени отварящи се навън врати с необходимата единична и сумарна широчина.

(11) ~~Разрешават се~~ Плъзгащи се, вдигащи се и сгъваеми врати за осъществяване на връзка на автомобилни и железопътни рампи с производствени и складови помещения ~~(от клас Ф5). При необходимост се осигурява възможност и за ръчно отваряне,~~ се приемат за евакуационни, когато за тях се предвиди изпълнение на условията на ал. 10.

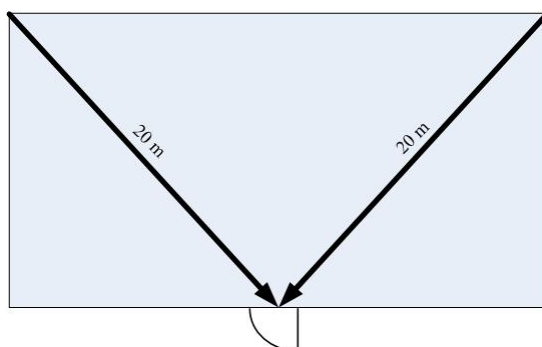
(12) Разрешават се въртящи се врати с прилепващи едно към друго крила, при условие че образуват проходи, успоредни на посоката на движение, с минимална светла единична широчина най-малко 0,9 m, както и в случаите, при които въртящата се врата е дублирана от странично окачени отварящи се навън врати с необходимата минимална широчина.

(13) (Попр., ДВ, бр. 17 от 2010 г.) Допуска се вратите на строежи за обществено обслужване с култово и религиозно предназначение (от подклас Ф3.4) да се отварят обратно на движението при евакуация, ако са предвидени мерки за фиксирането им в отворено положение (например при прояви с масов характер, на които присъстват повече от 50 човека).

Чл. 44. (1) Дължините на евакуационните пътища в помещенията и сградите се определят в зависимост от броя на изходите, стълбищата и крайните евакуационни изходи.

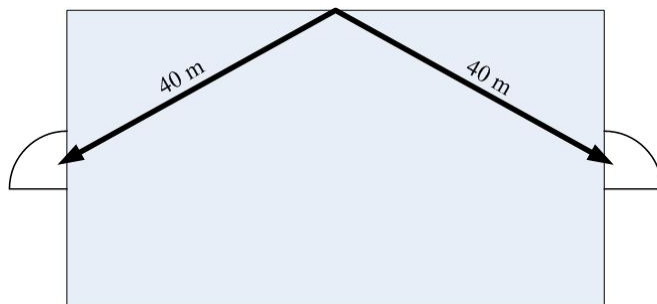
(2) Дължината на евакуационния път в помещението не трябва да надвишава:

1. от евакуационния изход до която и да е точка на помещение с един изход (фиг.3) - 20 m;

Фиг. 3

2. от която и да е точка на помещение с два или повече изходи до евакуационните изходи (фиг. 4) - 40 m.

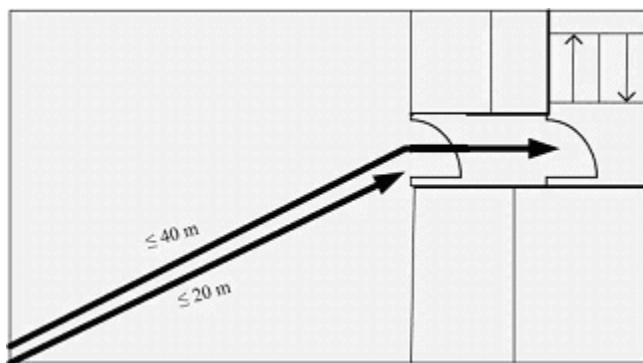
Фиг. 4

(3) Дължината на евакуационните пътища (сумата от дължините на елементите на евакуационните пътища до краен изход или до врата на стълбище) не трябва да превишава:

1. за евакуационни пътища само към един краен изход или само към едно стълбище:

а) 40 m (до 20 m в помещението и до 20 m в коридор) — за помещения с един евакуационен изход (фиг. 5);

б) 60 m (до 40 m в помещението и до 20 m в коридор) — за помещения с два евакуационни изхода (фиг. 7);

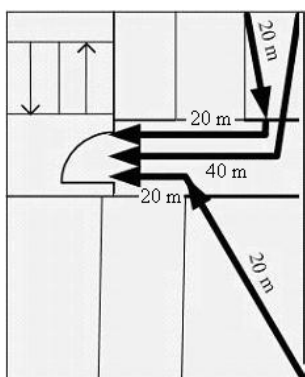

Фиг. 5 отпада

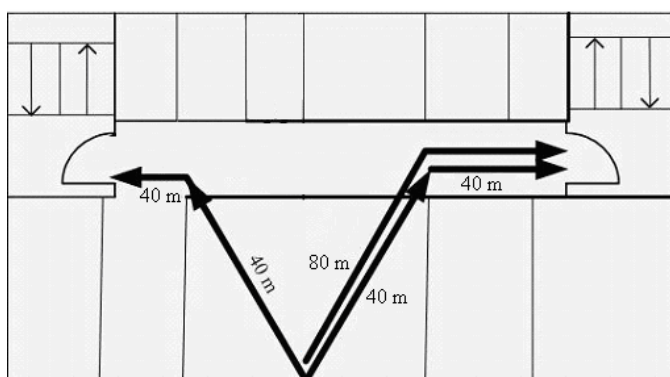
~~2. за евакуационни пътища към два и повече крайни евакуационни изхода или към две и повече отдалечени едно от друго стълбища:~~

~~а) 60 m (до 20 m в помещението и до 40 m в коридор) — за помещения с един евакуационен изход (фиг. 6);~~

~~б) (попр., ДВ, бр. 17 от 2010 г.) 80 m (до 40 m в помещението и до 40 m в коридор) — за помещения с два евакуационни изхода.~~

Фиг. 6 (РЕДАКТИРАНА)

Фиг. 7 (РЕДАКТИРАНА)

(3) Максималната дължина на евакуационния път от вратата на най-отдалеченото помещение до вход в съседна защитена зона, в съседна безопасна зона или в евакуационно стълбище не трябва да превишава:

а) 20 m – при път за евакуация в една посока (фиг.6);

б) 40 m – при пътища за евакуация в две или повече посоки (фиг.7);

(4) Дължината на маршрутите пътя за евакуация в помещението се определя в зависимост с разстоянието от местоположението на хората която и да е точка в него до евакуационен изход (без да се отчита оборудването). размерите и местоположението на неподвижното оборудване (стелажи, наравани, леки преградни (разделителни) стени и др.).

(5) При определяне на дължината на евакуационните пътища не се отчита дължината на участъка от пътя в стълбищна клетка.

(6) (Попр., ДВ, бр. 17 от 2010 г.) Евакуационните пътища в едноетажни сгради от I и II степен на огнеустойчивост или изпълнени от незащитени

~~метални конструкции от категории по пожарна опасност Ф5Г и Ф5Д се проектират с дължина не по-голяма от 100 m.~~

(6) Допуска се евакуационния път от която и да е точка на помещения от категория по пожарна опасност Ф5Г и Ф5Д да се проектира с дължина не по-голяма от 100 m, измерена до краен евакуационен изход, ако са изпълнени следните условия:

1. помещенията са разположени в едноетажни сгради от същата категория по пожарна опасност;
2. сградите са изпълнени от I, II степен на огнеустойчивост или от незащитена метална конструкция.

Чл. 45. ~~(1) Броят на евакуационните стълбища (изходите от етаж) се определя в зависимост от площта на етаж или етаж с най-голям брой пребиваващи хора в сградата, строежа или строителното съоръжение.~~

(1) Широчините на евакуационните коридори и на евакуационните изходи към стълбища се определя в зависимост от броя на хората, които се евакуират през тях, както следва:

1. за надземни и полуподземни етажи – по 0,8 m на 100 човека;
2. за подземни етажи – по 1,2 m на 100 човека.

(2) Единичната широчина на елементите на евакуационния път по ал. 1 е не по-малка от най-голямата необходима единична широчина на евакуационните изходи от помещенията.

(3) Широчината на стълбищното рамо в евакуационно стълбище е не по-малка от най-голямата необходима широчина на евакуационен изход към стълбището.

(4) Когато помещение и евакуационно стълбище имат общ краен евакуационен изход през фойе към нивото на терена, крайният евакуационен изход се предвижда с широчина, равна на широчина на стълбищното рамо, но не по-малка от изчислената по формулата:

$$W = \frac{\left(\frac{N}{2,5} + 60S \right)}{80}$$

(.....)

, където:

W – Широчина на крайния евакуационен изход, [m];

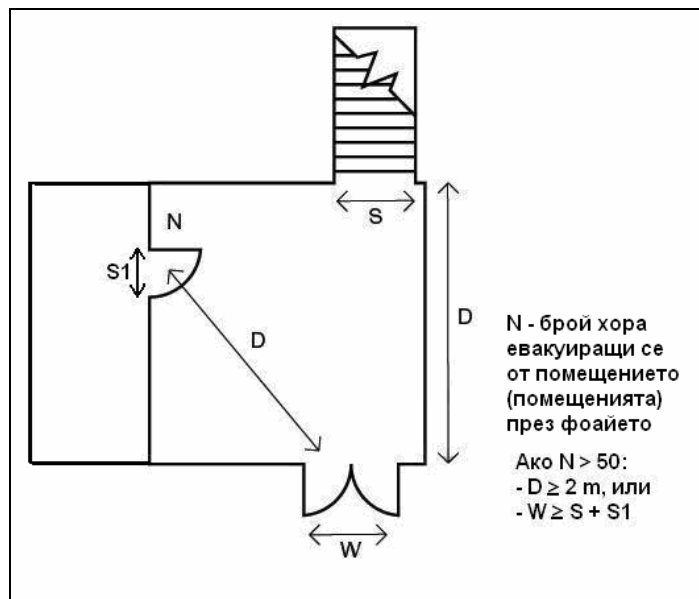
N – Брой на хората, евакуиращи се през фойето от помещението (помещенията);

S – Широчина на стълбищното рамо, [m].

(5) Ако общия брой на хората, евакуиращи се от помещението (помещенията) по ал. 4 през фойето е повече от 50, се предвижда изпълнение на поне едно от следните условия:

1. разстоянието от най-долното стъпало на евакуационното стълбище или от изходите от помещението (помещенията) до крайния евакуационен изход е минимум 2 m;

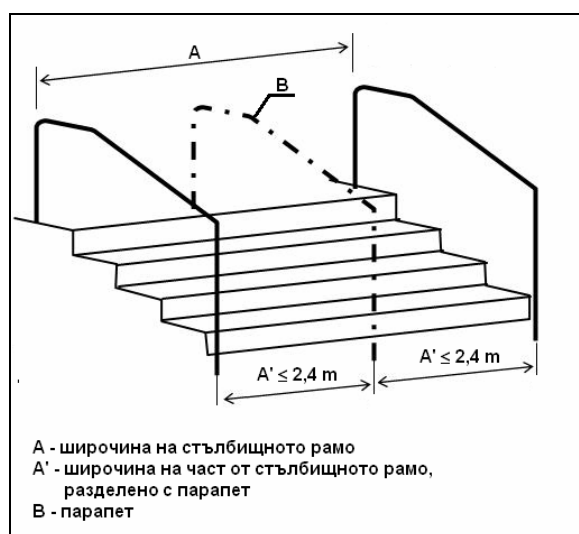
2. широчината на крайния евакуационен изход е не по-малка от сбора на широчините на стълбищното рамо и на изходите от помещенията (фигура 7.1).

Фиг. 7.1

(6) Броят на евакуационните стълбища се определя в зависимост от необходимата ширина на елементите на евакуационния път от най-населения етаж (с изключение на етажите с директни изходи на нивото на терена) и допустимата дължина на евакуационния път.

(7) Стълбищни рамена със светла ширина по-голяма от 2,4 m се разделят с парапети, като всяка от разделените части е с максимална ширина 2,4 m. (фиг. 7.2)

Фиг. 7.2

(8) Широчината на стълбищната площадка в евакуационните стълбища е не по-малка от широчината на стълбищното рамо.

(9) Минималната ширина на стълбищното рамо в сгради с височина над 28 m е 1,35 m.

~~(2) Разрешава се проектирането на една стълбищна клетка на етаж, когато площта на етажа не превишава:~~

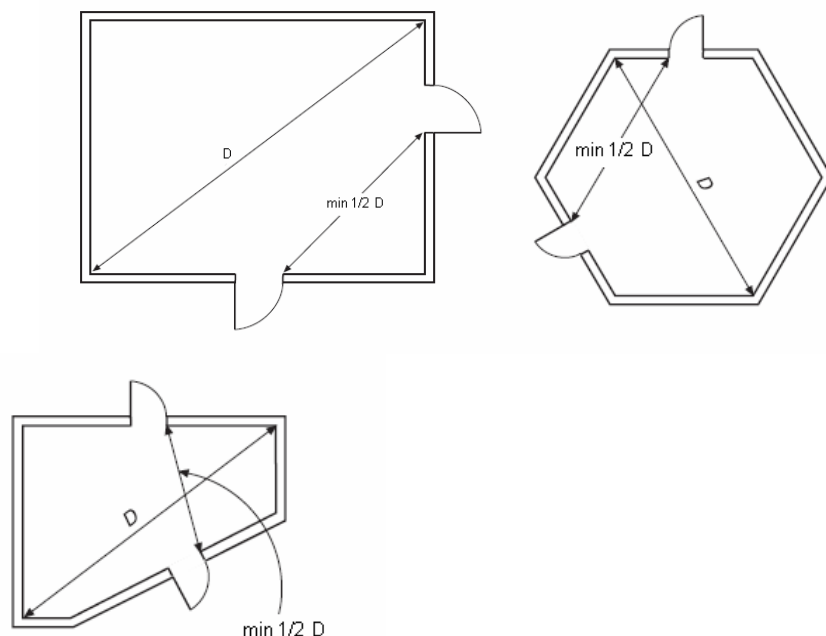
~~1. за строежи с височина до 28 m – 900 m²;~~

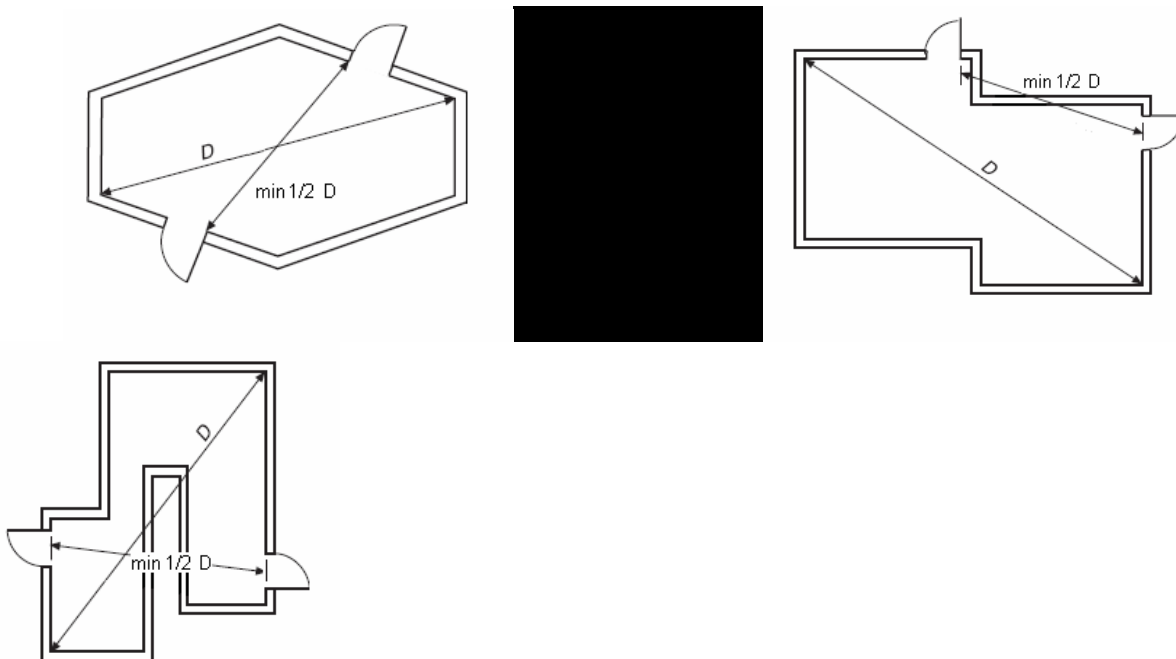
~~2. (попр., ДВ, бр. 17 от 2010 г.) за строежи от клас Ф1.3 с височина от 28 до 50 m – 500 m²;~~

~~(3) Изискванията по ал. 2 не се прилагат, когато за помещението с най-голям брой хора, отделено от останалите помещения с пожарозащитни прегради стени, се изисква по-голям брой стълбища, определени чрез необходимата сумарна ширина.~~

~~(4) Когато помещенията не са отделени с пожарозащитни прегради стени (с обикновено остъкление между магазини, офиси и др.), за определяне на броя и широчината на изходите се използва общият брой на хората в приобщените съседни площи.~~

(10) При етажи без пожарозащитни прегради (еднопространствени офиси) еднопространствени помещения (заемащи над 75 % от площта на етажа), етажните евакуационните изходи към коридори, фойета и стълбищата се проектират при спазване изискванията на чл. 37, ал. 4 и на разстояние един от друг не по-малко от $\frac{2}{3} \frac{1}{2}$ от най-големия диагонала на етажната площ помещението. (фиг.)

(11) Изискванията към броя и изпълнението на стълбищата и изходите се спазват и за подземните етажи.

(12) ~~При строежи с едно стълбище за евакуация~~ Не се разрешава преминаването на тръбопроводи за леснозапалими и горими течности (ЛЗТ и ГТ), ~~и~~ газопроводи за втечнени въглеводородни газове и горимо оборудване в ~~стълбищната клетка~~ евакуационните стълбища.

(13) При проектирането и изграждането на газопроводи за природен газ в евакуационни стълбища се спазват изискванията на Наредба № 6 от 2004 г. за технически правила и нормативи за проектиране, изграждане и ползване на обектите и съоръженията за пренос, съхранение, разпределение и доставка на природен газ (ДВ, бр. 107 от 2004 г.).

~~Чл. 46. За евакуация от строежи за обществено обслужване в областта на образованието, здравеопазването и социалните грижи (от подклас Ф 1.1), както и от сгради за административно обслужване (от подклас Ф 3.5), предназначени за настаняване на хора в неравностойно положение (сгради за хора с увреждания, психодиспансери, стационари на болнични заведения за пациенти със затруднения за самостоятелно придвижване и др.), се предвиждат най-малко две защитени (безопасни) зони с равностойни пътища за евакуация, като се осигурява възможност за поетажно преместване на хората при пожар или авария от едната в другата зона.~~

Чл. 46. (1) Най-малко две защитени (безопасни) зони с възможност за поетажно преместване на хората при пожар или авария от едната в другата зона, се предвиждат за строежи или части от тях, както следва:

1. детски градини и ясли (от подклас Ф1.1):
- за повече от 60 деца, или

- на два и повече етажа (включително таванските етажи) и със застроена площ над 400 m^2 .

2. строежи от подклас Ф1.1 (извън тези по т. 1) със застроена площ над 500 m^2 или с повече от 50 легла;

3. спални корпуси в учебно-възпитателни и социални учебно-професионални заведения с интернати и сиропиталища (от подклас Ф 1.2) над два етажа (включително таванските етажи) или за повече от 100 човека.

4. физкултурно-оздравителни комплекси (от подклас Ф3.5) със застроена площ над 500 m^2 или за повече от 100 човека.

(2) При разделяне на строежите по ал. 1 на защитени (безопасни) зони се спазват следните условия:

1. броя на хората във всяка зона се определя като сума от пребиваващите в зоната и евакуиращите се хоризонтално от най-голямата съседна зона;

2. минималната площ на участъците от евакуационния път на всяка от зоните (до вход в стълбище, до вход в друга зона или до краен евакуационен изход) е произведението от броя на хората по т. 1 и хоризонталната проекция на един човек ($0,125 \text{ m}^2/\text{човек}$).

Чл. 47. (1) Евакуационните стълбища се отделят ~~от обема на помещенията на строежа~~ в стълбищни клетки посредством стени с огнеустойчивост, съгласно табл. 3 ~~равна на необходимата огнеустойчивост за вертикалните носещи елементи на сградата, но не по-малко от EI 60, и със защита на входа в стълбището на мястото за етажен достъп (изхода от етажа), както следва:~~

1. при директен достъп от помещения в надземни етажи с категория по пожарна опасност Ф5А или Ф5Б – чрез едно пожарозащитно преддверие;

2. при директен достъп от помещения в подземни етажи от категория по пожарна опасност Ф5В и всички помещения от други класове на функционална пожарна опасност, ~~приравнени към категория Ф5В~~ в които се употребяват и/или съхраняват горими вещества и материали – чрез самозатваряща се врата с огнеустойчивост, равна на половината от необходимата огнеустойчивост на стените на стълбището, но не по-малка от EI 60. ~~две последователни самозатварящи се врати, всяка от които с огнеустойчивост, равна на половината от необходимата огнеустойчивост на стените на стълбището, но не по-малка от EI 30;~~

3. при директен достъп от помещения в надземни и полуподземни етажи от категория ~~на производство~~ по пожарна опасност Ф5В и всички помещения от други класове на функционална пожарна опасност, ~~приравнени към категория Ф5В~~ в които се употребяват и/или съхраняват горими вещества и материали – чрез ~~пожарозащитна преграда и~~ самозатваряща се врата с огнеустойчивост, равна на половината от необходимата огнеустойчивост ~~за пожарозащитна преграда~~ на стените на стълбището, но не по-малка от EI 30.

4. при достъп от фойета, коридори, преддверия или тераси – чрез димоуплътнена самозатваряща се врата.

(2) Разрешава се проектирането на стени от стъклени блокчета и остъкляването остъкление с дебелина най-малко 5 mm на стени и самозатварящи се врати при достъп от фойета, коридори и тераси. За строежи с височина над 28 m, остъклението се предвижда, съгласно чл. 319, ал. 4. е армирано или с огнеустойчивост не по-малка от Е 30.

(3) Разрешават се евакуационни стълбища, незатворени в стълбищни клетки, за:

1. строежи от класове на функционална пожарна опасност Ф1 – Ф5 – когато стълбищата обслужват ~~две етажни надземни нива~~ не повече от два надземни етажа (включително етажите с директни изходи на нивото на терена) и един подземен (полуподземен) етаж;

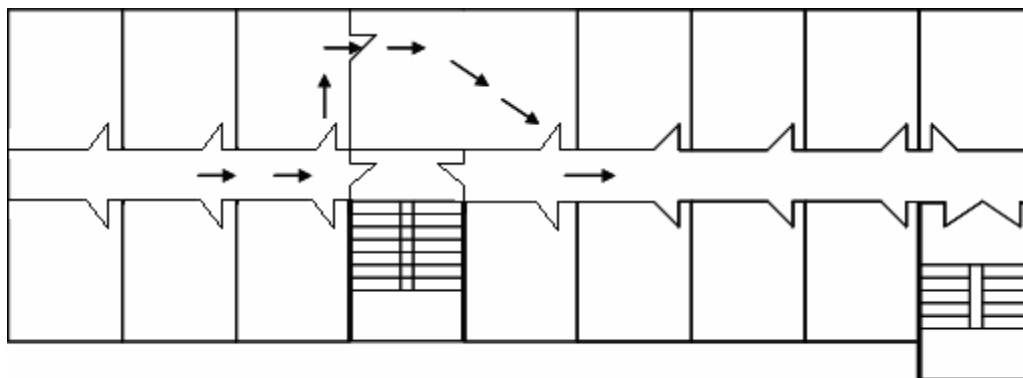
2. строежи от подклас на функционална пожарна опасност Ф1.3 и Ф1.4 – когато стълбищата обслужват ~~до не повече от пет етажни надземни нива~~ включително надземни етажа (включително етажите с директни изходи на нивото на терена) и един подземен (полуподземен) етаж;

(4) Стълбищата по пътя за евакуация се предвиждат с наклон не по-голям от 1:1,5, като широчината на стъпалото е не по-малка от 0,25 m, а височината на стъпалото – не по-голяма от 0,22 m.

(5) Разрешава се наклонът на стълбища към единични работни места да се увеличава до 2:1.

(6) Стълбищните клетки, свързващи във вертикално направление два и повече пожарни сектора в една сграда се проектират, при спазване изискванията на чл. 16.

Чл. 48. При наличие на повече от едно евакуационно стълбище, стълбищната площадка може да е част от коридора, при условие че е осигурен алтернативен път за евакуация през съседните помещения към другото евакуационно стълбище. (Фиг. ..)

Фиг.

Чл. 49. ~~Разрешават се вътрешни стълбища, обслужващи до пет надземни етажа в строежи от I, II и III степен на огнеустойчивост. Стълбищата се осигуряват с евакуационно осветление.~~

Чл. 50. (1) Евакуационните стълбища се предвиждат естествено осветени ~~е~~ ~~фасадни остъкления. Странично осветление се предвижда, когато с~~ минималната ~~етажна~~ площ на фасадното остъкление на всеки етаж е не по-малка от 5 % от застроената площ на стълбищната клетка.

(2) ~~Евакуационно осветление се предвижда при изграждането на вътрешни стълбища (без естествена осветеност от фасадни остъкления) в строежи~~ Вътрешни стълбища (неотговарящи на изискването на ал. 1) могат да се проектират в сгради от I, II и III степен на огнеустойчивост **от всички класове на функционална пожарна опасност, както и в сгради от IV и V степен на огнеустойчивост от подкласове Ф1.3 и Ф1.4.** Когато вътрешните стълбища обслужват повече от три надземни етажа, се проектира и:

1. пряко горно осветление с площ най-малко 4 m^2 , когато разстоянието между стълбищните рамена е най-малко 0,7 m или между стълбищните рамена е предвидено „стълбищно огледало” с площ не по-малка от 2 m^2 , или

2. отвор в покритието или непосредствено под него за отдимяване при пожар с площ, представляваща 5 % от застроената площ на стълбищната клетка, но не по-малка от $1,5 \text{ m}^2$, с димен люк, отварящ се откъм входната зона, работещ и при изключване на електрозахранването, или

3. защитата на обема на стълбищната клетка при пожар се осигурява чрез създаване на повишено налягане не по-малко от 20 Pa.

(3) (Попр., ДВ, бр. 17 от 2010 г.) За строежи с височина над 28 m вътрешните стълбища се проектират при спазване на изискванията по чл. 319.

Чл. 51. (1) Външните открити стълбища за евакуация (с изключение на стълбищата, обслужващи сгради от V степен на огнеустойчивост) се проектират от продукти с клас по реакция на огън не по-нисък от A2, като:

1. фасадите, които са на разстояние ~~не~~ по-малко от 1,5 m от крайните габарити на стълбището, се изпълняват от строителни продукти с клас по реакция на огън не по-нисък от A2 и ~~стълбищата~~ се защитават от помещенията посредством стени ~~без отвори~~ с огнеустойчивост най-малко EI 30;

2. при наличие на ~~прозоречни~~ отвори на разстояние от ~~контурите~~ габаритите на стълбището, по-малко от 1,5 m, се предвижда защита чрез капаци или остъкление с огнеустойчивост най-малко EI 30;

3. при директни ~~входове~~ изходи от помещения към външно евакуационно стълбище, ~~входовете~~ изходите се предвиждат със ~~пожарозащитни~~ самозатварящи се врати с огнеустойчивост най-малко EI 30.

(2) Наклонът на стълбищното рамо на външните стълбища е не по-голям от 1:1.

(3) Минималната светла широчина на стълбищното рамо се определя в зависимост от броя на хората, които се предвижда да бъдат евакуирани, ~~не не~~ ~~по-малка от 0,9 m~~ при спазване на изискванията на чл. 45.

(4) Външните открити стълбища се обезопасяват с парапет с височина не по-малка от 1,2 m.

(5) При евакуацията на не повече от 25 човека, външните стълбища може да се изграждат със спираловидна ходова линия. Стълбищата се обезопасяват срещу падане по цялата им височина.

Чл. 52. (1) При евакуацията на 16 – 50 човека може да се предвиждат вити (спираловидни) или криволинейни стълбища при спазване на следните изисквания:

1. светлата ширина на стъпалото по вътрешната ходова линия (на разстояние 0,30 m навътре от най-тесната част на стъпалото или от проекцията на ограничаващия го парапет) е не по-малка от 0,23 m;

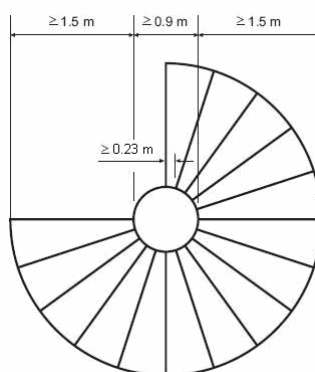
2. светлата ширина на стълбищното рамо е най-малко 1,2 m;

3. от външната страна на стълбищното рамо се предвижда предпазен парапет.

(2) При евакуацията на повече от 50 човека по вити (спираловидни) или криволинейни стълбища се спазват следните изисквания:

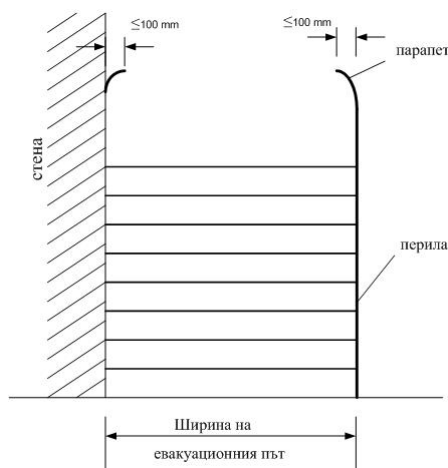
1. минималният светъл диаметър на вътрешния кръг е 0,9 m, а широчината на стъпалото в най-тесната част – 0,23 m;

2. светлата ширина на стълбищното рамо е най-малко 1,5 m (фиг. 8);

Фиг. 8 (РЕДАКТИРАНА)

3. от двете страни на стълбищното рамо се предвижда предпазен парапет на височина най-малко 1,2 m, с ръкохватки с ширина не повече от 0,10 m (фиг.9).

Фиг. 9

(3) Изискванията на ал. 1 не се прилагат при евакуацията на не повече от 15 човека.

Чл. 53. (1) Коридорите, които са елементи на евакуационните пътища, се проектират със ~~като защитени зони с огнеустойчивост на стените с огнеустойчивост~~, определена съгласно табл. 3, ~~но не по-малка от EI 30.~~

(2) Разрешава се остъкляване в участъци на коридори, включително на вратите към помещенията, между две евакуационни стълбища, когато последните са отделени от етажното ниво с пожарозащитни стени ~~прегради (включително с пожарозащитни самозатварящи се врати).~~

(3) Коридорите с еднопосочна евакуация и с дължина над 10 m (от вратите на най-отдалечените помещения до мястото с възможност за алтернативна евакуация) се отделят от прилежащите им помещения до десетия метър (измерено от мястото с възможност за алтернативна евакуация или вход в стълбище) със ~~пожарозащитни~~ самозатварящи се врати с огнеустойчивост не по-малка от ~~EI 30~~:

1. EI 30 – за сгради от I, II и III степен на огнеустойчивост;
2. EI 15 – за сгради от IV степен на огнеустойчивост.

Чл. 54. (1) Проходите и вратите по пътя за евакуация в строежите се проектират с минимална светла височина 2,0 m.

(2) Разрешават се врати и проходи със светла височина най-малко 1,9 m – за подземни етажи, и ~~с височина~~ най-малко 1,5 m – за тавански етажи и подпокривни пространства.

(3) По пътя за евакуация не се разрешават единични стъпала. При преодоляване на наклони със стъпала се предвиждат най-малко три стъпала в група.

(4) По пътя за евакуация не се разрешават прагове с височина, по-голяма от 0,015 m, с изключение на случаите, когато ~~е осигурена~~ се изисква защита срещу разливане на течности извън пределите на помещенията. Праговете по пътя за евакуация се ~~сигнализират~~ обозначават по подходящ начин (с светлоизлъчващи ленти и бои, осветяване и др.п.).

~~(5) Проходите, изходите, коридорите и стълбищата се проектират така, че да е възможно безпренятственото пренасяне на носилка с лежащ в нея човек.~~

Чл. 55. (1) За строежи от всички класове на функционална пожарна опасност (с изключение на Ф1.3 и Ф1.4), в помещенията със системи и апарати, осигуряващи ~~пожарната~~ безопасността на строежите и на хората в него и в кабините на асансьорите се проектира ~~предвиждат~~ евакуационно и аварийно работно осветление.

(2) За осигуряване на осветеност на участъците от пътя по време на евакуация в сгради от всички класове на функционална пожарна опасност (с изключение на Ф1.3 и Ф1.4), при които броят на хората в най-населения етаж е повече от 50, както и във вътрешни евакуационни стълбища на сгради от всички класове на функционална пожарна опасност (с изключение на Ф1.4), независимо от броя на пребиваващите, се проектира аварийно евакуационно

осветление се монтират осветителни тела при спазване на изискванията на БДС EN 1838 „Приложно осветление. Аварийно и евакуационно осветление”. Означенията за евакуационен изход по протежение на целия маршрут евакуационен път се осветяват.

(3) В строежи от всички класове на функционална пожарна опасност (с изключение на Ф1.3 и Ф1.4), евакуационните пътища и изходи, както и местата без директна видимост към евакуационните изходи се обозначават при спазване на изискванията на Наредба № РД-07/8 от 2008 г. за минималните изисквания за знаци и сигнали за безопасност и/или здраве при работа (ДВ, бр. 3 от 2009 г.). За строежите по ал. 2, размерите на знаците се определят в зависимост от зрителното разстояние, съгласно изискванията на БДС EN 1838 „Приложно осветление. Аварийно и евакуационно осветление”.

(4) Осветителните тела на аварийното евакуационно и осветление се разполагат проектира в близост до всеки евакуационен изход и на следните места е потенциална опасност или със защитно оборудване в следните случаи:

1. над всеки евакуационен изход за евакуация на повече от 50 човека;
2. за евакуационни стълбища във и извън обема на сградата така, че да се осигурява осветяването им;
3. в близост до площадките между етажите и междинните нива;
4. при всяка промяна в посоката на движение на евакуационния път;
5. при промяна на котата на евакуационния път в проходи и коридори (стъпала);
6. във всяка пресечна точка на коридорите;
7. извън и в близост до крайния евакуационен изход;
8. в санитарно-хигиенни помещения с обща площ, по-голяма от 25 m²;
9. в кабините на асансьори на строежи от класове на функционална пожарна опасност Ф1—Ф5 (с изключение на строежите от подкласове Ф1.3 и Ф1.4);
10. в помещенията с устройства и системи, от които зависи безопасността на строежа и на хората в него;
10. в близост до местата за разполагане на уредите за пожарогасене и на бутоните за пожароизвестяване.

(5) Осветеността на евакуационния път по осовата линия на пода е най-малко 1 lx.

(6) Захранването на евакуационното и аварийното работно и аварийното евакуационно осветление и на светещите знаци се осигурява от два независими източника с автоматично превключване.

(7) Минималната продължителност на работа на евакуационното и аварийното работно и аварийното евакуационно осветление е един час. Аварийното евакуационно осветление по пътищата за евакуация се проектира така, че за 5 s да бъде осигурена половината от изискваната осветеност, а за не повече от 60 s - пълната осветеност.

Чл. 56. (1) За известяване на възникнал пожар или авария в строежите се предвиждат следните технически средства и сигнали:

1. с гласово уведомяване, в т.ч. с възможност за ретранслация на записи с готов текст - за строежи от всички класове на функционална пожарна опасност, предназначени за повече от 100 човека, с изключение на подкласове Ф1.3 и Ф1.4; за строежи с височина над 28 m - с изключение на подкласове Ф1.3 и Ф1.4 от първа група, и за строежи от всички класове на функционална пожарна опасност с атриуми, ~~приобщаващи повече от две етажни нива;~~

2. със специфичен звуков сигнал на всеки етаж – за строежи от всички класове на функционална пожарна опасност, с изключение на Ф1.3 и Ф1.4.

~~- за строежи от класове на функционална пожарна опасност Ф1 – Ф5, с изключение на строежите от подкласове Ф1.3 и Ф1.4, оборудвани с автоматични пожароизвестителни инсталации; за строежи от подкласове на функционална пожарна опасност Ф1.3 и Ф1.4 с височина над 50 m и за общежития с три и повече етажи.~~

~~(2) Силата на звуковия сигнал в която и да е точка на строежа е не по-малко от 75 dB.~~

(2) Системите за гласово уведомяване се проектират при спазване на изискванията на БДС EN 60849 “Звукови системи за аварийни ситуации”.

(3) Системите със специфичен звуков сигнал се проектират при спазване на изискванията на:

1. СД CEN 54-14 “Пожароизвестителни системи. Част 14: Указания за планиране, проектиране, инсталиране, въвеждане в експлоатация, използване и поддържане” - за строежи, за които съгласно чл. 3, ал. 1 се изисква проектиране на пожароизвестителни системи;

2. БДС EN 60849 “Звукови системи за аварийни ситуации” – за строежите, извън тези по т. 1.

Чл. 57. (1) Не се разрешава разполагането на помещения от категории по пожарна опасност Ф5А и Ф5Б, складове за течено и газообразно гориво, както и на котелни помещения с котли, работещи с течено и газообразно гориво:

1. под пътища за евакуация;

2. под помещения, предназначени за едновременно пребиваване на повече от 50 човека;

3. под учебни кабинети, занимални, спални, физкултурни салони и други подобни помещения в сгради от подкласове Ф1.1 и Ф4.1. ~~детски, учебни и сгради на лечебни и здравни заведения.~~ + ЧЛ. 160 ДА ОТПАДНЕ

(2) В подземните и полуподземните етажи не се разрешава разполагането на помещения от подкласове на функционална пожарна опасност Ф1.1, Ф1.2 и ~~Ф1.3~~, както и на помещения от подклас Ф2.1, когато те са предназначени за представления за деца (театрални зали, кинозали и др.п.).

~~(3) Котлите се разполагат при спазване и на изискванията на Наредбата за устройството, безопасната експлоатация и техническия надзор на съоръженията под налягане, приета с ПМС № 164 от 2008 г. (ДВ, бр. 64 от 2008 г.).~~

~~Чл. 58. За строежи от класове на функционална пожарна опасност Ф1 – Ф4, предназначени за повече от 800 човека, както и за строежи от клас Ф5, предназначени за повече от 400 човека, безопасността на евакуацията се проверява и чрез изчисления в съответствие с параметрите на движение на човешките потоци, определени в този раздел.~~

Чл. 58. За строежи от класове на функционална пожарна опасност Ф1 - Ф4, предназначени за повече от 400 човека, както и за строежи от клас Ф5, предназначени за повече от 200 човека, се определя изчислителното време за евакуация, в зависимост от плътността на човешкия поток и:

1. дължината на евакуационния път и скоростта на движение - за помещения, предназначени за не повече от 50 човека;

2. специфичната пропускателна способност на участъците от евакуационния път и евакуационния капацитет на изходите - за помещения, предназначени за повече от 50 човека.

Чл. 59. (1) Продължителността Изчислителното време за евакуацията не трябва да превишава допустимото време, определено от опасните фактори на пожара.

(2) Допустимото време за евакуация от помещения и едноетажни сгради от категории по пожарна опасност Ф5А, Ф5Б и Ф5В, в които се използват ЛЗТ и ГТ, се определя в съответствие с табл. 9.

(3) Допустимото време за евакуация от помещения и едноетажни сгради от категория по пожарна опасност Ф5В, в които се използват и съхраняват твърди горими материали и негорими вещества, опаковани в горим амбалаж, се определя съгласно колона 3 на табл. 9 независимо от площта на горимите материали.

(4) Данните в табл. 9 не се отнасят за производства, при които опасните фактори на пожара формират критична ситуация за по-кратко време и допустимото време за евакуация подлежи на изчислително определяне (при отделяне на силнотоксични продукти на горене, при възможност за взрив или при друга бързоескалираща аварийна ситуация).

(5) За защита на евакуационния път и за ограничаване разливането на течности извън помещения, както и за събиране на течности при разлив от производствени апарати и съоръжения, се проектират прагове или бордове от строителни продукти с клас по реакция на огън не по-нисък от А2. Максималните единични площи за ограничаване на разлива на течности са определени в табл. 9.

(6) Допустимото време за евакуация от помещения, в които оборудването работи с инертен газ или в които е предвидено автоматично пожарогасене, се определя съгласно колона 3 на табл. 9.

Таблица 9

Категория на производството по	Обем на сградата или помещението,	Допустимо време за евакуация в min при ограничаване на възможната площ за разливане
--------------------------------	-----------------------------------	---

пожарна опасност	m ³	на течности до:	
		50 m ²	100 m ²
1	2	3	4
Ф5А и Ф5Б	До 30 000	0,6	0,3
	40 000	0,8	0,4
	50 000	1,0	0,5
	60 000	1,2	0,6
	Над 70 000	1,25	0,7
Ф5В	До 15 000	1,0	0,5
	30 000	1,6	0,8
	40 000	2,0	1,2
	Над 70 000	2,0	1,0

Чл. 60. (1) ~~Допустимото време за евакуация от строежи с височина до 28 m от всички класове на функционална пожарна опасност, с изключение на строежите от клас на функционална пожарна опасност Ф5 и от категории по пожарна опасност Ф5Г и Ф5Д, се определя, както следва:~~

Допустимото време за евакуация от строежи с височина до 28 m от класове на функционална пожарна опасност Ф1-Ф4, както и дву- и повече етажни строежи от категории по пожарна опасност Ф5А, Ф5Б и Ф5В се определя, както следва:

1. за строежи от I и II степен на огнеустойчивост - 6 min;

2. за строежи от III степен на огнеустойчивост - 3 min.;

3. за строежи от IV и V степен на огнеустойчивост или от метални незащитени конструкции – 1 min.

(2) Допустимото време за евакуация от строежи ~~от клас на функционална пожарна опасност Ф5,~~ от категории по пожарна опасност Ф5Г и Ф5Д, проектирани и от I или II степен на огнеустойчивост не се нормира.

(3) Допустимото време за евакуация от строежи ~~от клас на функционална пожарна опасност Ф5,~~ от категории по пожарна опасност Ф5Г и Ф5Д, и проектирани от III, IV или V степен на огнеустойчивост или от метални незащитени конструкции е не повече от 1 min.

(4) Допустимото време за евакуация от строежи с височина над 28 m се нормира ~~в границите на всеки етаж~~ до краен евакуационен изход или до вход в евакуационна стълбищна клетка по чл. 319 и не трябва да превишава 1,5 min.

(5) Допустимото време за евакуация от етажерки в производствени помещения до вход в евакуационно стълбище, ~~или~~ в защитена зона или до краен евакуационен изход не трябва да превишава:

1. за производствени помещения от категории по пожарна опасност Ф5А и Ф5Б – 0,5 min;

2. за производствени помещения от категория по пожарна опасност Ф5В – 1 min.

Чл. 61. (1) Допустимото време за евакуация от помещения от клас на функционална пожарна опасност Ф1-Ф4, предназначени за повече от 100 човека, както и от строежи, ~~предназначени за повече от 100 човека,~~ в които е предвидено поне едно такова помещение ~~(театрални, оперни, кино и~~

~~изложбени зали, обществени клубове, многофункционални зали с културно-просветно предназначение, магазини, постоянни и временни циркови зали, спортни сгради и др.п.); не трябва да превишава стойностите, определени в табл. 10.~~

(2) Допустимото време за евакуация от помещенията по ал. 1 може да се увеличи 1,5 пъти, при условие че са предвидени ~~огнезащитна обработка на декорите, украсите и строителните продукти от групи D, E и F, автоматична пожарогасителна инсталация и система с гласово уведомяване за евакуация~~ по чл. 56.

(3) Допустимото време за евакуация от сцени се определя съгласно колона 3 на табл. 10.

Таблица 10

№ по ред	Евакуация от:	Допустимо време за евакуация в min в зависимост от степента на огнеустойчивост на строежа		
		I или II	III	IV, или V или от метални незащитени конструкции
1	2	3	4	5
1.	Зала (помещение) за повече от 100 човека	2,0	1,0	1,0
2.	Сграда (пожарен сектор или или отделни част от сграда по смисъла на чл. 12, ал. 1) с помещения за повече от 100 човека	6,0	2,0	1,0

Чл. 62. Допустимото време за евакуация от зрителни зали и помещения от класове на функционална пожарна опасност Ф1 - Ф5, предназначени за едновременно пребиваване на повече от 3000 човека, се приема в зависимост от обема на залите и помещенията, както следва:

1. до 30 000 m³ - 2,0 min;
2. до 100 000 m³ - 2,2 min;
3. до 200 000 m³ - 3,0 min;
4. по-голям от 200 000 m³ - 4,0 min.

Чл. 63. (1) ~~Изчислителното време за евакуация се определя в зависимост от общия евакуационен капацитет на изходите от помещенията, стълбища в строежа и крайните евакуационни изходи.~~ При определяне на изчислителното време за евакуация, специфичната пропускателна способност (СПС) на участъците от пътя и скоростта на движение на хората при евакуация в зависимост от плътността на човешкия поток се приемат съгласно табл. 11.

(2) ~~Времето за евакуация се отчита от момента на подаване на сигнал за напускане до преминаването на всички намиращи се в строежа или в част от него обитатели през крайните изходи.~~

(3) Плътността на човешкия поток в евакуационен участък се определя, като броят на евакуиращите се раздели на площта на участъка.

(4) За изходи със светла ширина, по-голяма от 1,6 m, СПС се определя съгласно табл. 11.

(5) Специфичната пропускателна способност при гранична плътност на човешкия поток за изходи с ширина, по-малка от 1,6 m, се определя съгласно табл. 12.

(6) Скоростта на движение и СПС в наклонените участъци ~~в-зани~~, преодолявани без стъпала, се определят както при движение по хоризонтален евакуационен път.

Таблица 11

Плътност на човешкия поток, чов./m ²	Хоризонтални участъци		Движение по стълбища				СПС за врати, по-широки от 1,6 m, чов./m.min
	скорост, m/min	СПС, чов./m.min	надолу		нагоре		
			скорост, m/min	СПС, чов./m.min	скорост, m/min	СПС, чов./m.min	
0,1	100	10	100	10	60	6	10
0,5	100	50	100	50	60	30	50
1	80	80	95	95	53	53	87
2	60	120	68	136	40	80	134
3	47	141	52	156	32	96	165
4	40	160	40	160	26	104	184
5	33	165	31	155	22	110	196
6	27	162	24	144	18	108	190
7	23	161	18	126	15	105	185
8	19	153	13	104	13	104	173
9 (гранична)	15	135	8	72	11	99	85

Таблица 12

Ширина на изхода ($\delta_{\text{изх}}$), m	0,6	0,7	0,8	0,9	1,0	1,1	1,2	1,3	1,4	1,5	1,6
СПС, чов./m.min	47,5	51,3	55,0	58,8	62,5	66,3	70,0	73,8	77,5	81,3	85,0

Чл. 64. (1) При евакуацията от помещения, предназначени за повече от 100 човека, се предвиждат следните мерки:

1. столовете да са разположени в редове и между тях да се обособяват проходи така, че да е осигурен пряк достъп до **евакуационните пътеки и изходите**;

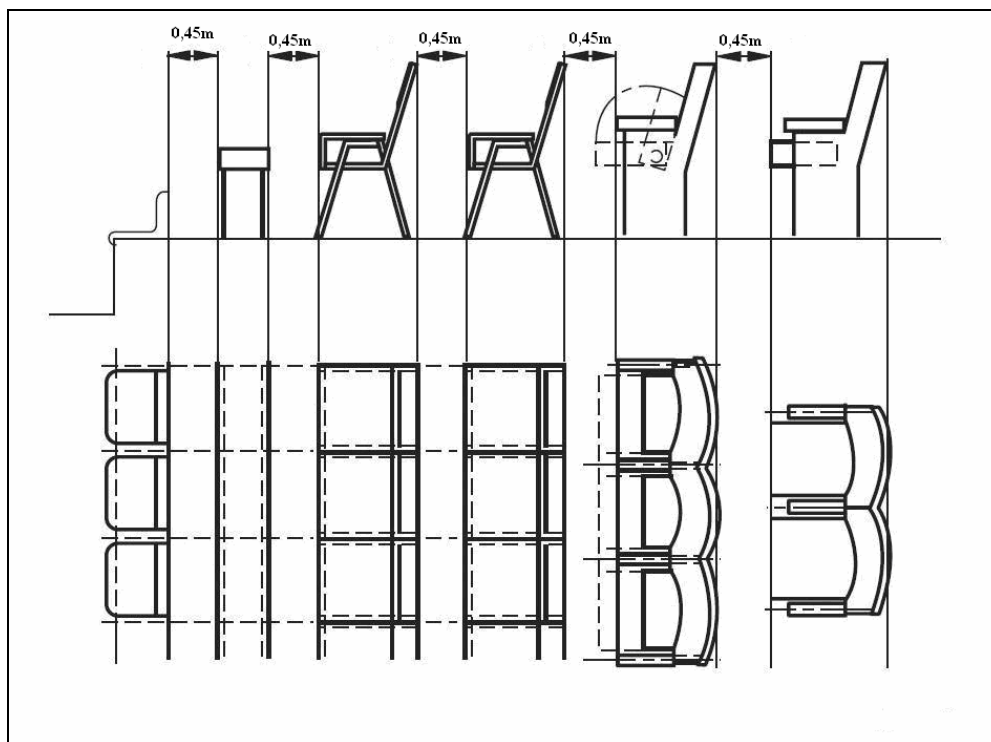
2. свободното разстояние между редовете от столове да е не по-малко от 0,45 m; **евакуационни пътеките за движение** да са със светла ширина най-малко 1,2 m;

3. в един ред столове, достъпен и от двата му края, да има не повече от 32 стола; в редовете столове, достъпни само от едната им страна, да има не повече от 16 стола на ред;

4. столовете, образуващи ред, да са закрепени за пода или да са свързани един с друг така, че да не се разместват; забранява се разполагането на столове на пътеките за движение. Ако са осигурени седящи места за над 250 човека, които са прикрепени едно към друго, задължително редовете от седящи места от страната на надлъжните пътеки и седалките, разположени на разстояние до 3 m от изходите се закрепят към пода.

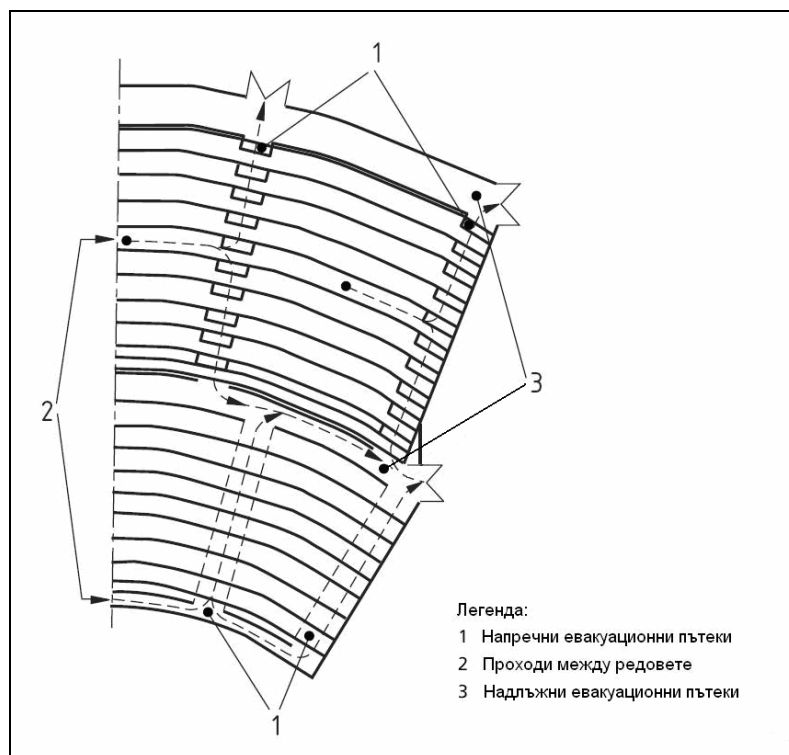
5. при оформяне на места чрез редове от пейки се спазват изискванията на т. 3 по отношение максималния брой на местата при достъп от една или две страни.

6. когато столовете за сядане автоматично се вдигат, широчината на прохода се измерва между гърба на което и да е място за сядане и максималната изпъкналост на задното място за сядане, когато седалките са във вдигнато положение (фиг. ...)

7. широчината на евакуационния изход е не по-малка от широчината на евакуационната пътека, водеща към него.

8. не се разрешава кръстосване на напречните и надлъжните евакуационни пътеки в зали с фиксирани места в редове. Всяко пресичане на тези пътеки се предвижда като Т-образен възел. (фигура ...)

9. Попречните евакуационните пътеки не могат да бъдат със стъпала в местата, където проходите между редовете срещат евакуационните пътеки.

10. Прибиращи се или телескопични седалки, когато са в разпънато положение се осигуряват със заключващи устройства към пода за недопускане на преместване.

11. Ръбовете на стъпалата в помещения с над 250 места се осветяват по подходящ начин (LED-осветление и др.).

~~(2) Спортни сгради и сгради на театри, кина и др.п. се оборудват със столове, изпълнени от продукти с клас по реакция на огън най-малко C, d0, s1.~~

(2) Помещения и зали, предназначени за повече от 100 човека и разположени в строежи от подклас Ф2.1, се оборудват със столове, изпълнени от продукти, класифицирани в следните класове:

1. C, d0, s1 - за продуктите от дърво;
2. V-0 - за продуктите от пластмаса;
3. HF-1 – за продуктите за тапициране (пенопласти);
4. клас 1 – за текстилни продукти.

~~Чл. 65. (1) В сгради паркинги и в помещения за паркиране на моторни превозни средства, когато изходите в тях са ориентирани към една стълбищна клетка, се предвиждат пожароустойчиви преддверия, както следва:~~

~~1. за помещения за паркиране с площ на пожарния сектор, по-голяма от 1200 m²;~~

~~2. за помещения за паркиране в сгради и инсталации с повишен пожарен риск, когато стълбищната клетка обслужва и други помещения по предназначение.~~

~~(2) Преддверията се проектират с огнеустойчивост, съответстваща на огнеустойчивостта на носещите конструкции, но не по-малка от EI 60.~~

~~(3) Автомобилните рампи могат да служат за евакуационни пътища, когато в отделящите ги от гаражните нива врати (плъзгащи се, ролетни, сгъваеми и др.) се предвиждат евакуационни врати. В ГАРАЖИ~~

КЪМ ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА:

Димоуплътнени врати са врати с разстояние между вратата и касата най-много 2 mm и между вратата и пода най-много 4 mm или димозащитни врати с класификация за пропускане на дим sa, съгласно БДС EN 13501-2.

Г л а в а о с м а

ВЕНТИЛАЦИОННИ ИНСТАЛАЦИИ

Раздел I

Общи изисквания

Чл. 66. (1) Вентилация за предотвратяване на пожар се предвижда за помещенията, зоните или съоръженията, в които при нормална експлоатация ~~или авария~~ се отделят горими вещества и може да се създаде обща или локална ~~взривоопасна концентрация на газове, пари или прахове~~ експлозивна атмосфера.

~~(2) Помещенията, разделени с пожарозащитни стени, се проектират със самостоятелни вентилационни и климатични инсталации.~~

(2) Засмукване от вентилационните инсталации по ал. 1 се предвижда в зоните с най-голямо наслявяване на експлозивоопасни вещества.

~~(3) Пожарозащитни стени могат да бъдат пресичани от въздухопроводи, при условие че в местата на пресичане са предвидени пожарни клапи с огнеустойчивост, съответстваща на нормативната огнеустойчивост на пресичания конструктивен елемент, и въздухопроводите са изпълнени от продукти с клас по реакция на огън А1.~~

~~(4) Въздухопроводите на вентилационните или климатичните инсталации може да се обединяват в общ магистрален въздухопровод (с изключение на тези в помещенията и зоните от категории по пожарна опасност Ф5А и Ф5Б), при условие че са изпълнени от продукти с клас по реакция на огън не по-нисък от А2, разположени са в едно помещение и в местата на обединяването им в общ магистрален въздухопровод са предвидени клапи от строителни продукти с клас по реакция на огън А2.~~

~~(5) Шахтите, в които са разположени въздухопроводи на вентилационни системи в санитарно-хигиенни помещения и други подобни системи, се изпълняват от продукти с клас по реакция на огън не по-нисък от А2, с граница на огнеустойчивост не по-ниска от EI 60 и с капаци на ревизионните отвори EI 30. В местата на пресичане на пожарозащитните прегради се вземат мерки за неразпространяване на огън и димни продукти в продължение на един час.~~

Чл. 67. (1) В помещенията от категории ~~на производство~~ по пожарна опасност Ф5А и Ф5Б се осигурява подналягане, като обемът на приточния въздух се приема до 90 % от обема на засмуквания въздух. Подналягането се осигурява от автоматични контролери за дебит и налягане.

(2) Въздухопроводи, през които преминават газове и пари с плътност, по-малка от плътността на въздуха, се проектират и изпълняват по цялата им

дължина с възходящ наклон към вентилатора така, че да не се допуска задържане на ~~газ~~ газове и пари в тях.

Чл. 68. Ежекторно засмукване (вместо вентилатори) се проектира за местни смукателни инсталации при отделяне на:

1. прах, който се взривява не само от удар, но и от триене;
2. големи количества ~~взривоопасни~~ горими газове и пари (ацетилен, етер и др.п.).

Чл. 69. При проектирането на смукателни инсталации, обслужващи ~~взривоопасни~~ технологични съоръжения, ~~работещи с експлозивоопасни вещества~~ (бояджийни и лакозаливни камери, шприц-кабини и др.п.), се предвиждат блокировки за осигуряване изключването на технологичните съоръжения при спиране на вентилацията.

Чл. 70. Сушилните съоръжения се осигуряват с автоматични устройства за поддържане на нагряването в тях до допустимата технологична температура.

Чл. 71. (1) За производства, при които е възможно отделянето и натрупването на ~~пожароопасни или взривоопасни~~ горими прахове или летящи частици, освен аспирационна инсталация се предвижда и хидрообезпрашаване, при условие че то не влияе на технологичния процес.

(2) Не се допуска хидрообезпрашаване или овлажняване на въздуха в помещения, в които при смесването на влага и горим прах или летящи частици се образуват ~~взривоопасни смеси или газове~~ експлозивна атмосфера (при производство на калциев карбид, при рудомелене в заводи за сярна киселина и др.п.).

(3) Не се допуска проектирането на филтри за вентилационни инсталации, отделящи токсични вещества при горене, ~~за в сгради, в които е предвидено поне едно помещение за предназначени за~~ едновременно пребиваване на повече от 100 човека, и за ~~високи сгради~~ сгради с височина над 28 m.

Чл. 72. (1) За помещения от категории по пожарна опасност Ф5Б и Ф5В, в които се отделя и натрупва горим прах или летящи частици, се предвиждат стационарни или подвижни прахосмукачки, предназначени за експлоатация в експлозивна атмосфера.

~~(2) При наличие на взривоопасен прах се предвиждат взривозащитени прахосмукачки.~~

~~**Чл. 73.** (1) При оразмеряването на вентилационни системи за създаване на повишено налягане в сгради с височина над 28 m максимално налягане се осигурява в стълбищата и асансьорните шахти. Разликата в налягането между стълбищата и шахтите и съседните помещения (преддверие и коридори) е в границите от 20 до 80 Pa.~~

~~(2) Вентилаторите за повишаване на налягането и за отдимяване се включват от автоматична пожароизвестителна инсталация, както и ръчно дистанционно от коридорите на всеки етаж, а за сгради без автоматични пожароизвестителни инсталации – посредством ръчни бутонни известители.~~

~~(3) Мястото за засмукване на свеж въздух от нагнетателния вентилатор се защитава срещу проникване на продукти на горенето.~~

~~(4) За подаване на въздух в стълбището се предвиждат вертикални шахти с огнеустойчивост най-малко EI 60, с отвори на етажните площадки. За асансьорите се допуска директно подаване на въздух в асансьорните шахти.~~

Чл. 73. Вентилационни системи за отвеждане на дима и топлината от етажните евакуационни пътища и за създаване на повишено налягане в сгради с височина над 28 m се проектират при спазване на изискванията на чл. 326 и чл. 327.

(Забележка: Чл. 326 и чл. 327 също ще бъдат коригирани.)

~~**Чл. 74.** (1) За отдимяване на етажни коридори, холове и вестибюли във високите сгради се предвиждат вентилационни шахти с огнеустойчивост най-малко EI 120, изпълнени от строителни продукти с клас по реакция на огън не по-нисък от A2, за принудително засмукване на продуктите на горене от всеки етаж и за нагнетяване на свеж въздух. Допустимото разстояние между смукателните вентилационни отвори е не повече от 20 m.~~

~~(2) Включването на вентилаторите и засмукването на свеж въздух се извършват при спазване на изискванията на чл. 73, ал. 3 и 4.~~

~~(3) Разрешава се да не се предвижда отдимяване на етажния коридор в жилищни сгради, при условие че максималното разстояние от входа на най-отдалеченото жилище до незадимимото стълбище е до 5 m или коридорът е естествено осветен.~~

Чл. 74. Пожарните сектори и частите на сградата, разделени с брандмауери, се проектират със самостоятелни вентилационни и климатични инсталации.

~~**Чл. 75.** За помещенията в подземните етажи на сградите, проектирани като екладове за горими материали, се предвижда естествена принудителна вентилация.~~

Чл. 75. За подземните складови помещения с площ над 5 m² от категория по пожарна опасност Ф5В, в които не се изисква ВСОДТ (за помещенията и обслужващия ги коридор), се предвижда възможност за естествено отвеждане на дима посредством отвор (остъкление) с площ не по-малко от 1% от площта на пода или принудителна смукателна вентилация с кратност на въздухообмена не по-малко от 3 h⁻¹.

~~**Чл. 76.** Въздухопроводи, които пресичат транзитно помещения, етажи и междуетажни конструкции, разделени с пожарозащитни прегради, се защитават допълнително до достигане на огнеустойчивост най-малко EI 45. В този случай не се предвиждат пожарни клапи.~~

Чл. 77. (1) Вентилационната система за сцени в сгради от подклас на функционална пожарна опасност Ф2.1 се проектира самостоятелно, като се изолира от вентилацията на залата с места за зрители, както и от други помещения.

(2) На отвора на сцени в зрителни зали с повече от 800 места се монтира ~~негорима~~ пожарозащитна завеса за предотвратяване проникването на дим и топлина. ~~Негоримата~~ Пожарозащитната завеса се предвижда с клас по реакция на огън не по-нисък от A2 и с огнеустойчивост най-малко EI 90 така, че в спуснато положение да издържа на налягане 400 Pa от едната или другата страна. Спускането на пожарозащитната завеса се предвижда най-малко от две места със скорост не по-малка от 0,2 m/s, като освен механично се предвижда и ръчно спускане със звуков сигнал.

Чл. 78. Не се допуска обединяване ~~на смукателна система и на система за засмукване на въздух~~ на засмуквания въздух от вентилационните инсталации ~~от технологичното оборудване~~, когато ~~въздухът~~ същият съдържа:

1. газове, пари или прах, при химическото съединяване или при механичното смесване на които температурата се повишава, вследствие на което може да се получи възпламеняване, горене или взрив (например при смесване на калциев карбид с водни пари, на алуминиева пудра с водни пари, на хлор с водород и др.п.);

2. вещества, които могат да влязат във взаимодействие помежду си (цианови съединения, хлорпикрин, хлор и амоняк и др.п.) и да образуват ~~възвхоопасни смеси~~ експлозивна атмосфера;

3. горими вещества, които могат да полепнат или да кондензират във въздухопроводите; ~~в този случай не се допуска обединяване на местните и общообменните инсталации.~~

Чл. 79. В помещения с електрически машини, апарати и съоръжения, съседни на помещения със ~~възвхоопасни~~ зони "0", "1" и "2" по чл. 268, се проектира приточна вентилация за осигуряване на повишено налягане не по-малко от 20 Pa.

Чл. 80. Не се допуска рециркулация на въздуха в помещения от категории ~~на производство~~ по пожарна опасност Ф5А и Ф5Б.

Чл. 81. (1) Между аспирационните уредби за транспортиране на горими материали (отпадъци) и пещите се предвижда приемен бункер, изпълнен от строителни продукти с клас по реакция на огън не по-нисък от A2.

(2) Преди приемния бункер се предвижда пожарна клапа с огнеустойчивост EI 60.

Чл. 82. За случаите на възникване на пожар се предвижда ~~автоматично~~ затваряне на пожарните клапи (автономно или по сигнал от пожароизвестителната система) и изключване на вентилационните инсталации

с изключение на вентилационните системи за отвеждане на дима и топлината и вентилационните системи по чл. 75.

Чл. 83. (1) Кратността на въздухообмена във взривоопасни помещения вентилацията по чл. 66, ал. 1 за помещения от категория по пожарна опасност Ф5А и Ф5Б се определя в съответствие с табл.13 или по изчислителни методи чрез изчисления, съобразно параметрите, определени в технологичния проект. При определяне на кратността на въздухообмена в помещението се отчита количеството въздух, засмуквано от общообменните и местните (локалните) вентилационни системи.

(2) За помещения извън тези по ал. 1, кратността на вентилацията по чл. 66, ал. 1 се приема не по-малко от 3 h^{-1} (от пълния обем на помещението).

Таблица 13

№ по ред	Видове вещества	Кратност на въздухообмена във взривоопасни помещения за 1 h			
		компресорни	помпени	производствени	складове
1.	Амоняк	5	-	7	5
2.	Производство на ацеталдехид с живачен катализатор	-	15	20	10
3.	Ацетон, бензин, бутан, бутилен, водород, дивенил, изопрен, бутилацетат, метилетилкетон, метан, параалдехид, пропан, пропилен, пропилацетат, етилов алкохол, етан, етилацетат, етилбензол, етилен и др.п.	8	12	8	6
4.	Бензол, дивинилацетат, дивинилацетилен, хексilen, изопропилбензол, дихлоретилен, дихлорбензол, моновинил, ацетилен, карбон оксид, сероводород, серовъглерод, метилов алкохол, нафталин, ксилол, толуол и др.п.	10	12	10	8

Забележка: Кратността на въздухообмена за помещения с височина над 6 m се определя като обема се изчислява при височина 6 m.

Раздел II

Аварийна вентилационна инсталация

Чл. 84. (1) Аварийна вентилационна инсталация се проектира за зоните и помещенията от категории по пожарна опасност Ф5А и Ф5Б, както и за помещения от клас по функционална пожарна опасност Ф5 с газифицирани съоръжения, в които при авария е възможно да се образуват експлозивна

атмосфера взривоопасни концентрации (обща или локална) в обем по-голям от 5% от свободния обем на помещението.

~~(2) Кратността на въздухообмена на аварийната вентилационна инсталация се приема не по-малко от 25 h^{-1} включително, при едновременното действие на другите постоянно действащи вентилации в помещението.~~

(2) Кратността на въздухообмена на аварийната вентилационна инсталация се приема не по-малко от 8 h^{-1} (от пълния обем на помещението), независимо от кратността на другите постоянно действащи общообменни и местни (локални) вентилации в помещението.

~~(3) За машинните отделения на помпените станции, обслужващи приемните резервоари за производствени води, които съдържат ЛЗТ и ГТ, към общообменната вентилационна инсталация се предвижда и аварийна вентилационна инсталация с въздухообмен 25 h^{-1} .~~

(3) Кратността на аварийната вентилационна инсталация може да се определя и по изчислителен път, съгласно параметрите, определени в технологичния проект, но същата не може да бъде по-малка от изискващата се кратност по ал. 2.

~~(4) Аварийната вентилация на помещенията и зоните, в които постоянно действащата смукателна вентилационна инсталация осигурява необходимия обмен на въздуха, се осъществява посредством резервни вентилатори, блокирани с работните.~~

Чл. 85. (1) Аварийната вентилационна инсталация се предвижда блокирана с газоанализатори, подаващи звуков и светлинен сигнал. Когато в помещението се достигне концентрация 10 % от ДКГВ долната експлозивна граница на отделяното вредно вещество, аварийната вентилационна инсталация се включва автоматично от сигнал на газоанализаторите.

(2) За аварийните вентилационни инсталации по ал. 1 се осигурява възможност и за ръчното им включване посредством пускова апаратура, монтирана до входа на помещението.

Чл. 86. Засмукване от аварийните вентилационни инсталации се предвижда в зоните с най-голямо отделяне и наслявяване на взривоопасни и газове експлозивоопасни вещества.

~~**Чл. 87.** Аварийна приточна вентилационна инсталация се проектира, когато се изисква и аварийна смукателна вентилация.~~

Чл. 87. (1) За помещенията с аварийна смукателна вентилация се предвижда компенсация на въздух по естествен или механичен път.

(2) Аварийна приточна вентилационна инсталация се проектира, когато не се допуска преминаване през смукателни вентилатори на експлозивоопасни газове и пари, поради опасност от възпламеняване при триене. В помещението трябва да се предвидят изходящи отвори, чието разположение се съобразява с плътността на изпускания продукт.

Чл. 88. Аварийните смукателни вентилационни инсталации се проектират с ~~искронеобразувачи~~ вентилатори съгласно чл. 278.

Чл. 89. (1) Изхвърлянето на въздуха от аварийната вентилация ~~може да се извършва съобразно плътността на изпускания продукт на нивото на вентилаторите (отворите) независимо от етажността на сградите~~, на разстояние най-малко ~~20~~ 10 m от възможни източници на възпламеняване и в естествено проветривани зони на територията на обекта.

(2) ~~Когато откъм фасадата на сградата, на която са разположени вентилаторите, се предвиждат открити производствени площадки (етажерки и др.), изхвърлянето на въздуха от аварийната вентилация се извършва на височина,~~

Раздел III

Вентилационни помещения и камери, въздухопроводи, филтри и клапи

Чл. 90. Съоръженията на приточните и смукателните вентилационни инсталации се предвиждат извън сградите или във вентилационни камери или (помещения), когато:

1. обслужват помещения от категории ~~на производство~~ по пожарна опасност Ф5А и Ф5Б;
2. обслужват помещения от категория ~~на производство~~ по пожарна опасност Ф5В, при условие че вентилационната или климатична инсталация е с производителност, по-голяма от 50 000 m³/h, ~~или е климатична;~~
3. ~~вентилационните инсталации са разположени в тавани или сутерени с общо предназначение~~ тавански или подземни помещения от категория по пожарна опасност Ф5В, ~~и~~ или в складови помещения.

Чл. 91. (1) Вентилационните помещения и камери в сгради от I и II степен на огнеустойчивост се изпълняват от строителни елементи и конструкции с огнеустойчивост най-малко EI 60, а в сгради от III, IV и V степен на огнеустойчивост или от метални незащитени конструкции - с огнеустойчивост най-малко EI 45.

(2) ~~Разрешава се съоръженията на приточните и смукателните вентилационни инсталации да се разполагат извън сградите.~~

Чл. 92. Местни смукателни вентилатори се допускат в производствени помещения и в зони от категории ~~на производство~~ по пожарна опасност Ф5А и Ф5Б, при ~~условие че са искронеобразувачи и че двигателите им са~~